

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
 Suvienuose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKĖSIMO
 Su visokiais reikalais
 kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION
 All Communications and Money Orders must
 be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 9 D. SAUSIO (JANUARY) 1913 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 2

BALKANŲ REIKALAI ISTEMPTI

GALI ĮSIKIŠTI KITOS VIEŠPATYSTĖS

KABINETO ATMAINA ISPAŅIJOJE. KITOKIOS NAUJENOS.

Tarybos Londone.

Taikos tarybos tarp turkų ir Balkanų talkininkų slenka želvės žingsniais. Karė tapo sustabdyta 3 gruod., o už mėnesio dar nebuvo prieita prie jokių rezultatų. Talkininkai pareikalavo, kad turkai išsižadėtų visų savo valdybų Europoje, išskyrus Konstantinopolį ir jo apygardas, taip pat Archipelago — bet turkai pradžioje nenorėjo nieko išsižadėti. Tik tai kuomet talkininkai pagrasė nauja karė, turkai šiek nusileido. Jie išsižadėjo tik Makedonijos, pasakė, kad Adrianopolis vilajietas (pavietas) turi pasilikti jų rankose, kad jie negali išsižadėti Kretos salos, nes jiniai esanti Rusijos, Anglijos, Francijos ir Italijos globoje, ir kad negali atiduoti talkininkams Aigėjaus marių salų, nes jos pridera prie Anatolijos (Mažesniojoje Azijoje) provincijos. Turkų atstovai pasakė taip pat, kad Turkija apspręs Albanijos stovį ir ateitį su didžiomis viešpatijomis, o Adrianopolio rubežius aptars su Bulgarija.

Talkininkų atstovų piktumas buvo didelis. Bulgarijų atstovas Madjarovas tuojau išėjo iš salės ir nuėjo į Anglijos užsienio reikalų ministeriją, grąšindamas karės atnaujinimu. Išgelbėjo graikų atstovas Venezelos, kurs pasirodė talkininkų atstovų smegenimis. Jis pradėjo šaltai klausinėti Rešad Pašos (turkų įgaliotinių galvos) apie jo žodžių prasmę. Pradėta vėl kalbėtis, galop sutarta paduoti atsakymus raštu. 3 d. vėl susieita kruvon. Posėdyje pirmininkavo černogorų įgaliotinis Mijuskovičius. Talkininkai apreiškė, kad jie visi kariavo prieš turkus kruvoje ir kad dėlto su jais visais reikia ir santaiką daryti, o ne su kitomis viešpatijomis arba su kiekviena iš jų paskyrimu. Jie pareikalavo, kad turkai išsižadėtų visų salų Aigėjaus marėse, o talkininkai jau patį vėliau gausią rodą su didžiosiomis viešpatijomis. Turkai iš savo pusės pareikalavo, kad jų rankose pasilikty visas aidelis žemės plotas ir rytus nuo linijos, pravestas nuo Lago uosto į šiaurę. Tokiu būdu turkų rankose pasilikty ne tik Adrianopolis, bet Mustafa Paša, Kirk-Kilisė ir kiti miestai, kurių paėmimui bulgarai pralėjo tiek daug kraujo. Tokį pasiūli-

jimą talkininkai palaikė įžeidimu savęs, o bulgarų įgaliotinis Danevas apreiškė, kad jeigu turkai nenusileis, tai ateinantį pamedė (6 sausio) karė kilsianti iš naujo. Turkams vėl reikėjo nusileisti.

Turkai išsižadėjo Kretos.

Sausio 6-tą dieną turkai apskelbė, kad jie išsižada Kretos, bet butinai nori užlaikyti Adrianopolį. Tolesnės tarybos atsiliks šios savaitės pabaigoje. Talkininkai reikalauja, kad Adrianopolis butinai būtų atiduotas Bulgarijai.

Turkai nenori pristoti ant talkininkų reikalavimų.

Paskutinėmis dienomis rodėsi, kad tik kitų Europos viešpatijų įsikišimas tegalės sustabdyti karę Balkanuose. Viskas buvo susikuopę aplink Adrianopolį. Turkai buvo pristoję atiduoti Kirk-Kilisę, bet pasakė, jog jokių būdu negalį atleisti Adrianopolio, nes be šios tvirtovės jų buvimas Europos busių amžiname pavojuje. Antra vertus, bulgarų įgaliotinių galva Danevas apreiškė, jog Bulgarija privalanti butinai gauti Adrianopolį.

Gal bus karė visoje Europoje.

Visoje Europoje ypač Austrijoje, prisirengimai karėms eina po senovei. Daugelis mano, pavasariui atėjus kilsian ti tokia karė, kokios niekas neatsimena nuo Napoleono laikų. Austrijos atsarginiai tapo pašaukti namo net iš Amerikos.

Adrianopolis ir Skutari paimti?

Praeitą savaitę pasklydo gandas, kad Skutari, o paskui ir Adrianopolis pasidavė talkininkams. Tačiau žinia nebuvo patvirtinta.

Rumunija rengiasi karėn.

Praeitą savaitę sūtykiai tarp Rumunijos ir Bulgarijos buvo labai istempiti. Rumunija sutraukė kariuomenę Pulgarijos pasieniais ir pareikalavo sau sklypo žemės už tat, kad nesikišo karėn.

Austrija ir Italija užims Albaniją.

Eina šnekos, kad kaip tik talkininkai susitarkys su turkais, Austrija ir Italija tuojau atves karėvius į Albaniją tariamai grąžinti tenai

Prezidentas Wilson'as savo gimtiniame mieste — Staunton'e Virginijoje.

tvarkos, bet tikrai skant paimti šito krašto savo globon.

Chio sala pasidavė graikams

Sausio 3 d. Chio salos igula (2000 kareivių) pasidavė graikams.

Sutartis su Rusija neatnaujinta.

Naujuose Metuose pasibaigė 1832 metų sutartis tarp Suv Valstijų ir Rusijos. Kadangi naujos sutarties nepadaryta, tai abu kraštu pasiliko be sutarties, tačiau iš vienos ir kitos pusės išreikšta užtikrinimas, kad savytarpiai santykiai pasiliks senobiai, iki kol neprieis prie naujos sutarties.

Trečiųjų teismas dėl Panamos kanalo.

Didelį sujudimą sukėlė praeitą šeštadienį prezidento Taft'o apreiškimas, kad reikis šaukties trečiųjų teismo užbaigimui nesusipratimų tarp Suv Valstijų ir Anglijos dėl Panamos kanalo. Prezidentas Taft'as savo kalboje prieš pasaulinės taikos susirinkimą New Yorke pasakė, kad diplomatijos kelin vargiai galima bus susitaisyti su Anglija ir todėl reikis šaukties Haagos tri-

bunolo pagalbos. Prieš toki prezidento apreiškimą pakėlė protestą senatoriai ir kongresmonai. Senatorius S. M. Cullom, kurs yra galva užsienų santykių komisijos, pasakė, kad Suv. Valstijos gali permaitinti savo istatymus, jei jie yra neteisingi, patį iš savęs be trečiųjų teismo pagalbos. Anglija, reikia atsiminti, už protestavo, kam Amerikos pakraštiniui laivai bus leidžiami Panamos kanalu uždėk, kuomet Anglijos laivams reiks mokėti muitą.

Krutamas paveiklas gieda, kalba ir tt.

Edisono naujas išradimas.

Gruod. 3 d. buvo linksma diena Tomui A. Edison'ui. Sėdėjo jis savo laboratorijos salėje, West Orange, N. J., ir žiūrėjo į paklodę, ant kurios rodėsi paeiliui žmonės ir gyvuliai, giedodami, grodami, lodami ir kitokių šaukties darydami. Išradėjas žiūrėjo į tat viską ir juokėsi. Ėmė jam ketverius metus išrasti tokią mašiną, kuri jungty savyje krutamą paveikslus su kalbama mašina. Pirmučiausiai pasirodė vyras su fraku, atėjo į priešakį, pasikloniojo ir išrėžė kalbą. Nusisekė visas taip

naturaliai, kad žiurėtojai atsiduso iš nusistebėjimo. Bekalbėdamas vyras pagriebė lėkštę ir trenkė žemėn. Lėkštė sudužo ir trupinius su bilesiu. Paskui paveikslai triubijo trimitomis ir švilpynėmis, po to atėjo vyras ir paskambino piano. Pasirodė mergina ir griežė griežinė. Po to atėjo kita mergina ir pagiedojo, kuomet jai akompaniavo piano ir griežinė. Edison sako, kad išradimas dar nėra tobulas.

Amerika stato gyvulius augščiau už ateivius — taip sako profesorius.

Harvardo universiteto profesorius Robert de C. Ward pasakė, kad Suv. Valstijų vyriausybė labiau rūpinantis savo gyvuliais, nekaip savo žmonėmis (amerikiečių veisle). Girdi, jiniai labiau žiuri, kad būtų neįleista Amerikon kokie neįsveiki galvijai, kurie galėtų padinti arba užkrėsti kokia liga Amerikos galvijus, nekaip ativių, kurie savo dorišku nupuolimu arba proto ligomis gadina Amerikos rasę. Profesorius tvirtina, kad eugenika pamatai reikalauja, idant Amerikon nebūtų leidžiami silpnakuniai ir silpnapročiai.

SIUVĖJAI STRAIKUOJA

NUMIRĖ SPEKULANTAS

Neleido buvusiojo Venezelos prezidento. Daugiau kaip milijonas dolerių kaučijos dinamitininkams. Didelė audra. Krutami paveikslai kalba. Trečiųjų teismas dėl Panamos kanalo? — Kitos naujienos.

Didelis Siuvėjų Straikas.

Gruod. 30 d. New Yorke sustraikavo 125,000 siuvėjų, dirbančių prie vyrų ir vaikų drapanų. Straikuoja ir lietuvių siuvėjų unija (2000 narių). Reikalaujama padidinimo užmokesčio 20% su mažiausia savaitine mokestim \$10 moterims, \$16 vyrams. Reikalaujama taip pat išmest iš darbo vaikus ir pagaminti šviesesnių, švaresnių ir sveikesnių dirbuvų (šapų). Jei sustraikuos dar dirbantys prie moterių drapanų, tai skaičius straičininkų pasidaugis dar 70,000. Kasmet New Yorke pasiūva vyrų ir vaikų drapanų už 350 milijonų dolerių. Jeigu straikas prasitęs ilgiau, daug vargu nukentės darbininkai ir jų šeimynos. Jau dabar labdariškosios įstaigos ir pavargėlių užtėrėjai laužo sau galvą, kaip čia pagelbėjus kenčiantiems skurdą straičininkams.

Dinamitininkai pasmerkti kalėjimui nelygiai. Daugiausiai gavo F. M. Ryan.

Teisėjas Anderson išdėvė istarmę dinamitininkams 30 d. gruod. Frank M. Ryan, geležies darbininkų unijos prezidentas, tapo pasmerktas septyneriems metams kalėjimo. Po šešeris metus kalėjimo gavo aštuoni vyrai. Jų vardai: Hockin, Butler, Vveitmo, Clancy, Munsey, Cooley, Young ir Webb. Po ketveris metus gavo Smith ir Barry. Kiti gavo po mažiau.

Jie jau tapo išvežti į Suv. Valstijų kalėjimą Leavenworth'e, Kan.

Pabėgo nuo komisijos.

Pujo komisija, kuri tyrinėja pinigų trusą Washington, norėjo gauti liudininku John'o D. Rockefeller'io brolių Williamą. Daugybė detektyvų buvo apsupę jo namus New York'e, manydami, kad William'as yra tenai. Bet jis tuo laiku gyveno su savo šeimyna ant Jekyll'o salos, ties Georgijos pakraščiu. Gruod. 3 d. William'as sėdo į savo laivą ir nuplaukė į Bermudą. Vyriausybei nepasisekė nugalėti jo į Washingtoną. Vėlesnės žinios skelbia, kad W. Rockefeller'is išvažiavo į Hondurasą jieskoti sveikatos. Esąs labai didelis ligonis ir negalėsias stoti prieš komisiją.

Numirė spekulantas.

Sausio 1 d. numirė New Yorke žinomas spekulantas James R. Keene. Jis buvo 74 metų amžiaus. Gimęs Londone 1838 m., jis dar jaunu budamas atvažiavo į Ameriką. Jo tėvai apsigyveno Virginijoje, o jis pats nukeliavo į Kaliforniją jieskoti laimės. Pradžioje nekaip jam sekėsi. Jis porą metų net laikraštelį vedė ne dideliame Kalifornijos miestelyje. Besitrunkdamas po kasyklas, jis priprato prie kaziriavimo ir išlavino savyje gislelę prie spekulavimų. Pasisekė jam geriausiai Nevadoje, kur jis nupirko kasyklas, o paskui pardavė su dideliu pelnu. Užsidirbęs "porą milijonų", jis važiavo į Europą sveikatos jieskoti, bet susitūrėjo New Yorke, kur anuomet (1877 m.) popierios buvo nupuolusios labai žemai. Čia jis uždirbo, kaip pats sakėsi, 9 mil. dol. Nuo tos valandos jis pradėjo vaidinti didelę rolę New York'e biržoje. Sekėsi jam visai. Dideli jo neprieteliai, su kuriais priedavo nuolatos kovoti, buvo Jay Gould ir Russell Sage.

Keene priderėjo prie "bulių", vadinasi, mėgdavo popierių kainas kelti augstyn. Jį tankiai sunaudodavo savo tikslams J. P. Morgan ir J. D. Rockefeller.

Keene buvo žinomas taip pat ir arklų lenktynių mėgėjas. Jis turėdavo geriausius ir greičiausius arklius, su kuriais uždirbo nevieną šimtelį tukstančių dolerių.

Didelė audra.

Praeitą penktadienį pamariais į pietus nuo New Yorke siautė baisi audra. Philadelphioje vėjas sugriovė vieną dirbtuvę, Augustoje, Ga., tapo suardyti kariuomenės hangarai ir daug laktystuvų sugadinta; telegrafo vielos aplink Buffalo tapo nutrauktos — ir šiaip padaryta nemaža jėbių.

Goethals nebus Panamos kanalo juostos gubernatorium.

Prezidentas Taft'as ketino padaryti pulk. Goethals'ą (kurs stato Panamos kanalą) Panamos gubernatorium, bet tam pasipriešino demokratai, kurie vistiek paims valdžią į savo rankas 4 kovo. Demokratai nori įstatyti ton vieton savąjį žmogų.

Lekcija ir Evangelija

PIRMOJI NEDĖLIA PO TRIJŲ KARALIŲ.

Lekcija. — Rym. XII, 1-5. — Mėdžiū jūsu, broliai, per Dievą galėsite gauti, kad duotumėte jūsu kumus gyva, šventa, Dievui patinkama auka, išmintingą jūsu tarnavimą. O nebukite panašūs į šį svietį, bet persimainykite jūsu proto naujybėje, kad patirtumėte, kuri yra Dievo valia gera, ir maloni ir tobula. Nes iš malonės, kuri yra man duota, sakau visiems, kurie tarp jūsu yra, idant ne daugiau išmanytumėte, kiek reikia išmanyti, bet idant išmanytumėte pagal blaivybę, kaip kiekvienam Dievas suteikė tikėjimo saiką. Nes kaip viename kune turime daug sąnarių, o visi sąnariai ne vieną turi darbą, taip daugelis mūsų vienu kune esame Kristuje, o kiekvienas paskyrimu vienas kito sąnariais.

Evangelija. — Luk. II, 42-52. — Kad Jezus buvo dvylikos metų, nuėjo Jozapas ir Marija į Jeruzolimą šventosios dienos papročiu, o pabaigę dienas, kad grįžo, pasiliko vaikelis Jezus, o nepamatė jo tėvai. O manydami, kad buvo draugijoje, nuėjo dienos kelią ir jieškojo jo tarp giminių ir pažįstamųjų. O neradę sugrįžo į Jeruzolimą, jieškodami jo. Ir atsitiko, po trijų dienų rado jį bažnyčioje, sėdintį tarp daktarų, klausantį jų ir klasiantį juos. Ir stebėjosi visi, kurie girdėjo jį, iš jo išminties ir atsakymų. O pamatę nusistebėjo. Ir tarė jam jo motina: Sunau, ką taip mums padarei? Štai tavo tėvas ir aš gailėdamiesi jieškojome tavęs? Nežinojote, jog tuose daiktuose, kurie yra mano Tėvo, reikia man būti? O jį nesuprato žodžio, kurį jiems sakė. Ir nuėjo su jais ir atėjo į Nazaretą ir buvo jiems pasidavęs. O jo motina visus tuos žodžius užlėkė savo širdyje. O Jezus augo išmintyje ir metuose, ir malonėje pas Dievą ir žmones.

TRIS KARALIAI.

Trijų Karalių dienoje apvaikšiojame paminėjimą atsitikimo ty kunigaikščių iš Rytų šalies Jėzaus kutelėje ir apsišaukimo mūsų Viešpaties stambeldžiams, kurie pamatė Išganytoją žvaigždę ant dangaus, ir skubinosi paskui ją eiti iki jų nenuvedė, ne į kokių karališkuosius rumus, bet į prastą Betlejemą, kurio nebuvo iš tarpo išrinktosios Dievo tautos žmonių. Buvo tai prašalėčiai. Jie paėjo nuo tolimesnių nuo žydų Žemės tautų, kurios buvo užlaikę padavimą apie pradžią Išganytojo, suteikta senose laikose Adomui. Evangelija nemini skaičiaus Karalių atsilankiusių Betlejeme, bet nuolatatos Bažnyčios padavimas sako, kad jų buvo trys. Manoma taip pat, kad jie atstovavo tris viešpatijas: Chaldeją, Arabiją ir Egiptiją ir jų vardai jų būvę Kasparas, Melchioras ir

Baltazaras; blizgančiais rubais apsidėję su karališkais vainikais ant galvų, jie labai gerai mums žinomi iš paveikslėlių. Atsilankymas jų Išmintingųjų turėjo didelę prasmę. Iki tam laikui Žydai buvo numylėta Dievo tauta, bet nuo laiko atsilankymo Trijų Karalių Betlejaus kutelėje išnyko tas suvaržymas ir išganyto naujiena buvo atvira visiems. Jezus atėjo išganyti ne tik Žydus bet visą svietį. Išskyrimų neturėjo būti. Jo Brangiausias Kraujas turėjo būti išlietas už Žydą ir Stambeldį, juodaveidį ir baltaveidį, laisvą ir belaisvį. Nei viena siela neturėjo būti išskirta iš kalv. kalno Aukos nuopelnų. Tokia buvo prasmė Kristaus apsišaukimo stambeldžiams, asmenų, kurie Trijų Karalių. Jie buvo atstovais visų įvairių tautų, kurios tuo metu gyveno, arba dabar gyvena ar kuomet nors gyvės. Kristas apsišaukė jiems, o per juos mums. Atsilankius tiems Karaliams Betlejeme pradėjo pildytis Izajaus pranašystė: "Ir Stambeldžiai vaikščios tavo šviesoje ir Karaliai spindėjime tavo atskleidimo... Ir ateis jie iš Sabos, nešdami auksą ir smilkalą ir garbindami Viešpatį". Mės šiandien negalime, kaip Tris Karaliai apsilankyti Betlejaus Kutelės ir pamatyti svieto Išganytoją, kaip mažą vaikelį ant Jo Motinos rankų, bet ir kiekvienoje bažnyčioje Jis dabar taip yra, kaip pirmiau buvo Betlejeme, nors užsišlėpęs duonos ir vyno paviekslais. Čia, bažnyčioje, mes Jį tankiai galime apsilankyti ir Jį priimti Komunijoje į savo širdis.

Katalikiškos Žinios

Katalikas Suv. Valstijų kariūmenės galva. Washingtone šnekama, jog generalio štabo galva vieton gen. Leonardo Wood'o busias paskirtas gen. Thomas Henry Barry, kurs dabar yra komendantu Rytų skyriaus. Jei šneka įvyks tai katalikas bus vėl Suv. Valstijų armijos galva nuo gen. Ph. H. Sheridan'o laiku.

Moteris statys bažnyčią pas. Katalikų universitete Washingtonė. Moteris katalikės sumanė pastatyti prie Katalikų universiteto Washingtonė atsakomo didumo bažnyčią. Universiteto rektorius, Mgr. Shabanas, sumanymą patvirtino. Sumanymas įdomus tuo, kad pinigų rinks vien moteris, kad nebus priimanos jokios dovanos nuo vyrų ir kad planus rinks ir užtvirtins vien moteris.

Hedur'ui uždinta eiti į Lietuvą bažnyčią. Teisėjas Newcomb išdavė amžiną užgynimą (injunction) nepriklausomųjų lenkų vyskupui Hedurui kištis ir pamaldas šv. Jozapo lietuvų bažnyčioje Serantone, Pa.

Mirė Francijos kunigas literatas. Gruod. 2 d. Parizėje mirė kun. Vincentas de Paul Bailly amžiuje 81 metų. Jis buvo Asumpcionistų zokono nariu. Jo tėvo prieteliais buvo žinomi katalikų judėjimo vadai: Montalembert, Ozanam, Gerbet ir k. Su jais Vincentas autov supažinęs iš mažų dienų. Pabaigęs mokslus, jis užsiiminėjo telegrafija ir dalyvavo Krimo karėje 1854-55 m. Turėdamas 28 m., jis susimanė tapti kunigu ir įstojo į Asumpcionistų zokoną. Kunigu budamas, jis prisieimė ant savęs priedermes popiežiaus žuavų kapeliono ir dalyvavo kovoje ties Mentana. Vėliau buvo kapelionu Francisijos armijoje karėje su Vokietija 1870 m. Toje karėje jis pateko nelaisvėn ir, gyvendamas Vokietijoje, atvertė į katalikų tikėjimą, kaip sako, apie 1200 prūsų kareivių.

Po kare jį pajuto sąjunga kitą pasaulimą, butent literato. Taigi 1873 m. įsteigė "le Pelerin", o 1883 m. "La Croix". Ant pirmojo šito dienraščio puslapio buvo padėtas kryžius. Daugeliui net gerų katalikų taitai nepatiko, ir jie išmėdė nuo Pariziaus antvyskupio, kardinolo Guibert'o, kad paleistų išmesti kryžių. Kryžius tapo išmestas, bet dienraščio skaitytojai ėmė taip mažinties, kad trumpu laiku reikėjo kryžių sugrąžinti.

Kunigas Bailly po savo raštais — o jų buvo neskaitytoma daugybė — pasirašė "le Moine" (Viemonlis). Kuomet vyriausybė uždarė vienuolijas ir išvėikė vienuolius, Tėvo Bailly gyvenimas buvo labai varginamas. Laidotuvės atsiliko gruod. 4 d. iš St. Pierre du Gros Caillon bažnyčios Parizėje. Dalyvavo daugybė dvasiškių ir pasauliečių. Vyskupai, kunigai, literatai, parlamento atstovai ir kitokie žmonės susirinko atiduoti paskutinį žemišką patarnavimą tam, kurs vaidino tokią įžymią rolę Francijos katalikų visuomenės gyvenime.

Ispanijos vyriausybė paskyrė vieną milijoną pesetų (200,000 dol) pataisymui senų bažnyčių ir pastatymui naujų.

Mirė Varšavos antvyskupis. Varšavoje numirė žiloje senatvėje antvyskupis Choseiak Popiel. Palaidotas didei iškilmingai.

60 metų kunigu. Gruod. 26 d. sukako 60 metų kunigystės kun. Romualdai Magottui, kapelionui Seserų Nazaratiečių Des Plaines, Ill. Jubilatas yra gimęs 26 lapkr. 1829 m. Varšavoje, kur ir tapo išventintas kunigu antvyskupio Pjalkovskio 26 gruod. 1852 m. Kun. Magottas buvo įmaitytas į lenkmetį 1863 m., paskui vedė įvairių įvairiausių gyvenimą. Jis yra plačiai žinomas Amerikos lenkų parapijose. Nors jau labai senas, tačiau dar tebėra gyvas, greitas. Sukaktuvių dieną buvo jam iškelta puota pas kun. Štucką, šv. Traicės kleboną Chicagoje.

Sąrašas priėmusių katalikų tikėjimą. Katalikų klebonai Rusijoje gavo iš policijos įsakymą pranešti toje, kiek žmonių ir kas perėjė 1912 m. iš stačiatikių tikėjimo katalikybėn. Atsakymuose turi būti nurodytas kilimas, gyvenimo vieta ir užsiėmimas visų perėjusių katalikybėn.

Lietuviai Varšavos vyskupijos valdytojas. Varšavos kapitula vieton mirusio antvyskupio Vincento Popielio vyskupijos valdytoju paskyrė sufraganą vyskupą K. Ruškevičių. Ruškevičius (Ruškys) yra lietuvis iš Suvalkų gub.

Nubaudė kunigą. Pskovo teismas (Rusijoje) nuteisė kun. Jurgį Senkevičių 4 metais tvirtumos už idėjimą savo vedamame laikraštyje "Przyjacieli Ludu" straipsnio apie tai, kaip kun. Bosko mokė vaikus. Rusijos valdžia nužiūrėjo tame straipsnyje stačiatikių bažnyčios įžeidimą.

Išklydęs kunigas. Londono, ir St. Louis ir Montrealio lietuviai turbūt tebeatsimena kun. Šlamą. Užteks pasakius, jog Londone tas kunigas piovė su socialistais. St. Louis'e sakė pamokslus iš Markso, paskui gyveno Brooklyne po svetima pavardę ir, subankrutijus kunigaikščio Mensikovo (A. Jocio) milijoninė kompanijai, išdumė į Kanadą. Ten Montreal'yje klebonavo lietuviams iki kol neišėjo aikštėn, kas jis do vienas esąs. Po to prapuo, kaip kirvis vandenyje. Pasirodė, jog jis nusibastė į Lietuvą, kaip Anglijos pavaldinis Ruta, vedė Kėdainiuose kokio tai kailiadirbio dukterę už pačią ir nusipirko Karčrudės dvarelį netoli nuo Griškabudžio Suv. gub. Dvarelis užveidu buvo Šlamo brolis, kurs susipykęs su kunigu, nuėjo į Tamošubudžio valsčiuje ir apskundė broli, kad Rutos pavidė esanti pramanyta, kad jo tikra pavardė esanti Antanas Šlamas (kunigo badai vardas yra Boleslovas. Red.) kad jis buvęs katalikų kunigu, kad Amerikoje palikęs dvi pati, o čia vedęs trečią. Policija tuojau Šlamą suėmė ir pasodino Naumiesčio kalėjiman. Išsėdėjęs tenai pusterčio mėnesio, jis padėjo 3,000 rub. kaucijos ir tapo paleistas iš kalėjimo. Nuvykęs Vilniui, norėjo gauti vietą intendatūroje ir priėmė pravoslaviją. Tačiau birželyje šių metų išsiaiškino, kad Šlamas išties turįs dvi pati Amerikoje. Jį suėmė ir nugabeno atgal į Suv. gub. kalėjiman, kur ir ligi šiol besėdįs. Kaltina jį už pavardės permainingumą ir daugpatystę.

Taip rašo "L. Ž."

Lietuviai Dumoje. Suvalkijos atstovas Dumoje kun. J. Laukaitis skelbia, jog galima esą sudaryti Dumoje įgaunių - latvių - lietuvių ratelį: narių busių 9. Gi Kauno gub. atstovas Martinas Yčas rašo, kad Dumoje organizuojasi valstiečių kuopa. Jos vyriausybė jau esanti išrinkta. Pirmininku esąs M. Firsov'as iš Astrachanio gub.; vice-pirmininku M. Yčas; sekretoriais Evsejevas iš Peterburgo gub. ir Karanlov'as, kazokas. Susirašę kuopon 46 atstovai.

Čiurlionies skyrius prie Liet. Dailės Dr-jos. "Liet. Žiniose" paskelbta, jog prie Liet. Dailės Draugijos yra

tveriamas Čiurlionies skyrius, kurs savo tikslu stato: 1. Sutraukti visus Čiurlionies veikalus ir sudaryti Čiurlionies dailės kultūros židinį, kuris būtų mūsų tautos mokytojas.

2. Plačiausiai popularizuoti Čiurlionies idėją, visose jo tvėrimo šakose apsišauksia.

Skyrius veiks autonomiškai, komis teisėmis ir galės steigti bendradarbių filijas.

KORESPONDENCIOS.

WHITINSVILLE, MASS. Darbai geri. Cicilikų nėra.

Krikštynos be svaigalų. Šitas miestelis guli gražioj vietoj, pagal didelį ežerą, kurio pakraščiai apaugę medžiais ir žole. Čia randasi didelė mašinų dirbtuvė, kurioje dirba 5000 darbininkų. Darbai geri, uždarbis vidutinis; prastam žmogui 15 c. už valandą; mokačiam darbą — 18 ir 20 centų. Čia straikuot niekas nei nemano. Darbai eina gerai, iš kitur atvykusiam lengva galima gauti darbas.

Lietuvių čia tik 8 šeimynos. Ateina laikraščiai: "Draugas" ir "Katalikas". Cicilikų kaip nėra, užtai tarp lietuvių gyvena sutikimas ir meilė.

Yra muro daili bažnyčia, į kurią eina visi katalikai. Tik lietuviams nesmagu, kad negirdi Dievo žodžio savo kalboj.

Aną dieną Andrius Česna atliko savo kudio krikštynas be jokių svaiginamų gėrimų. Užtat nebuvo nei kilyksmų nei muštynių. Reikia, kad visos krikštynos taip atsiliktų.

Walter Kielė.

MAHANAY CITY, PA. Teatras nekaip nusisekė.

Nedėdienyje, gruod. 29 d., čia buvo lietuviškas vakaras. Vaidinta keturių aktų komedija "Vagis". Vaidino Mt Carmel'io artistų mėgėjų kuopa Išėjo vidutiniškai, o beveik ir blogai. Visi artistai, išskyrus Jokubą ir Elzbieta, buvo labai monotoniški, be gyvumo ir jausmo. Žydas labai erzino svečius su vienodais gestais, kasymu šlaunų, mėtymu iš barzdos tarytum kokių gyvų daiktų, ir nuolatiniu kartojimu žodžio "Ui-vai". Elzbieta pasirodė visai neblogai, tik nuolat šypsojosi, kas labai gadino viską, ypač kuomet vieton verkė ji juokėsi.

Jokubas buvo ištikrųjų geras artistas. Tik jau labai papeiktinas jo vienas išsitarimas, kurs buvo visai ne vietoje. Reiktų netik ką nekišti savų negražių žodžių, bet dar vengti ir paties autoriaus šlykštesniųjų išsitarimų.

Paklydėlis.

CLEVELAND, OHIO.

Užpirkimas gabalo žemės (loto) už \$7,400.00, "tautos" namų pastatymui kaip buvo pranešta "Draugo" No. 52, nuėjus niekais. "Už rankpinijus tegul Wagneris (savininkas) sau paruko cigarus" — taip išsitarė Jurgis Brazaitis, sumanytojų delegatas.

Dabar vėl yra tveriamas lietuviška Salės Kompanija. "Nei vieno cento nereikės duoti kompanijai sutvėrimui ir inkorporavimui. Su-

tverkim ir inkorporuokim kompaniją ir pardavinėkim pajus (shares), o turėsim savo salę" — taip vėl šnekėjo Vincas Debesis šv. Jurgio draugijos susirinkime. Draugija priėmė tą sumanymą inkorporuoti Lietuvių Salės Kampaniją ir tam paskyrė įėjū neklystu, \$40.00.

Aplikacija \$10,000. Kompanijos inkorporavimui pasiūsta į Columbus, O. Daugumo manyta pagal Vincas Debesio, kad nereikės nei vieno cento pradžiai įvykdymo Salės Kompanijos, bet stebėtina: raštai sugrįžta iš Columbus, su reikalavimu 10% kapitalo pradžiai.

Dabar yra vėl galvos sukimas, iš kur tas 10% iat? Mat pas mus yra gana išmintingų ir pamokytų vyrų su kurių pagalba galima būtų ką norint gėto sumanyti ir nuveikti, bet girdis, kad dar daugumas klauso išgamų, kurie už prakaltimą jau seniai yra išbraukti iš draugijų ir atsiskyrę nuo lietuvių. Tiek tai norint išpasalų, bet vis kad ir su lietuviu dirba špokus.

Velytumime lietuvių užuojautos tiems darbininkams, bet drauge velytumime jiems ir šalinties nuo šunies, norint ir priišto.

Originietis.

HOMESTEAD, PA.

Spektaklis.

Gruodžio 26 d. atsiliko čia vakaras. Buvo deklamacijos, giedojimai ir komedijėlė: "I mokslą". Komedijoje vaidino: Tumasonis, Ona Pikučiūtė, P. Šimkonis, A. Bukaveckas, M. Bražinskis, P. Petraitis, E. Blaževičiūtė, J. Petkunas. Maistas choras dainavo: "Kur bėga Šešupė", "Ko liudi putinėli", "Vėjalis kil".

Ko, ko, o jau deklamacijų nesigailėta tame vakare. Nekurie vaikučių gana gerai pasirodė. Nors publika gal truputį ir nusibodo taip skaitlingos deklamacijos vienai gal su nekantrumu laukė pabaigos, tačiau nedrįstu tvirtinti, jog tos deklamacijos yra nenaudingos ir mestinos iš vakarų. Viešas vaiko pasirodymas gal labai gerai atsiliepti ant jo jo pobūdžio. Mokimosis lietuviškų eilių negali be abejojimo būti naudingas ir vaikams, ir suaugusiems. Perstatymas komedijos "I mokslą" pavyko gerai. Tai buvo svarbiausioji vakaro dalis. Ypač man patiko, o gal ir kitiems kun. S. Čepanainis paaikštinimas, kokios aplinkybės pagimdė komediją "I mokslą" ir ką norėta joje pasakyti. Buvo ir dainų nemainas, kokios aplinkybės pagimdė komediją "I mokslą" ir ką norėta joje pasakyti. Buvo ir dainų nemainas, kokios aplinkybės pagimdė komediją "I mokslą" ir ką norėta joje pasakyti.

Vietinis vargonininkas pasirodė su savo choru. Buvo matyti šokiai-tokia paržanga, nes jau ir maišytas balsas buvo bandyta dainuoti. Dainos yra labai brangios lietuvių sielai. Nerasi lietuvių, kuris dainų nemėgtų. Vargonininkai laimina savo chorą gražiai dainuoti, dirba prakilių ir naujingą darbą.

Lygumų Jonas.

Waterbury, Conn. Girtybė čia žydi pusėtinai. Vietinių lietuviškų smuklių yra 26. Nereikia nei sakyti, jog užlaiko jas lietuviai. Bet ir blaivybė platinasi. Blaivininkų turime apie 500, o vis dar kiekviename susirinkime prisirašo daugiau ir daugiau. Už taitai reikia

padėkoti gerb. Klebonui kun. P. Saurusaičiui.

"Draugo" Skaitytojas.

EXPORT, PA.

Gruod. 29 d. lietuvių S. Jezaus Draugija laikė savo metinį mitingą, į kurį atvyko ir vietinis klebonas kun. A. Jurgutis. Apsvarščius draugijos bėgamus reikalus ir išrinkus ateinančioms metams valdybą (beveik visą tą pačią), kun. A. Jurgutis prakalbėjo į susirinkusius, ragindamas draugiją prisirašyti prie Susiv. L. R. K. Amerikoje. Paaikštinus tos didžiausios lietuvių organizacijos tikslą ir naudą, dauguma balsų ir liko nutarta prisidėti prie to garbaus L.R.K. A. Susivienijimo. Garbė užtat Export'o lietuviams!

Oregon City, Ore. Gyventojų šitame miestelyje surašyta 7,665. Darbai trijose popieros dirbtuvėse. Dirba jose apie 1200 vyrų. Uždarbiai — 2 dol. dienoje. Yra viena vilnonė dirbtuvė, kurioje dirba apie 200 darbininkų ir darbininkių. Uždarbiai nelygu: vieni uždirba po du dolerius, o kiti — tarp jų ir merginos — po \$1.50 dienoje. Lietuvių biznierių nėra. Šešios lietuvių šeimynos turi nuosavius namus. Viso lietuvių šeimynų 15, pavienių 13. Lenkų mažiau. Lietuviai pradėjo važiuoti čion pirm 7 metų. Yra viena bažnyčia vokiečių katalikų. Išpažinties išklaust atvažiuoja kun. Urban, čekas. Kurie moka lenkiškai, tie eina išpažinties, kurie gi nemoka, neina. Yra ir tokių, ką moką lenkiškai, bet išpažinties neina. Tokie save vadina apšviestais.

Žiemos metu darbas sunku čia gauti, nes daug žmonių privažiuoja iš girių.

Sniego pas mus retai kada matysi. Vieton snigti čia lyja. Pavasarį, vasarą ir rudenį orai labai dailūs. Iš mūsų miestelio matyt dideli kalnai, už 65 mylių snieginiai. Sniegas nuo jų niekad nenutirpsta. Kalnai siekia 11,445 pėdų aukščio.

Žemė aplinkui labai brangi. Apinių augina po keletą šimtų akrų. Daug vaisinių sodų.

Karow. Wolowicz.

BROOKLYN, N. Y.

Miko Petrausko Koncertas. Bagočių apskundė "Vien. Liet."

28 d. gruod. 1912 m. McCaddin Hall'ėje buvo Miko Petrausko koncertas. Dainavo dalykus Mozarto, Lassen'o, Brahms'o, Čaikovskio, Leonevallo, Donizetti, Chopin'o, Shubert'o ir keletą savo kompozicijų. Akomponiavo P. Čiurlionis, kurio suskambino piano "Salut a Pesth" vengrų maršą Kovalskio. Dalyvavo koncerte taipgi jauna smuikininkė A. Schlagater. Nūgriežė "concerto in G minor" Max Bruch'o. Išpildė ganėtinai gerai. Akomponiavo E. Schlagater-Mikntis.

Užbaigoje buvo gana įdomus dalykus ir kuris labiausiai musų publika patiko, tai "kvintetas". Jau kad aš augau" M. Petrausko. Parašytas dviem pianams šešiomis rankomis, dainavimui solo ir griežimui smuiku. Dainavo M. Petrauskas, smuiką griežė A. Schlagater, prie pianų P. Čiurlionis, A. Jankauskienė ir K. Strumskis. Koncertas buvo gana

dailus. Daugelis pasakoja, kad p. M. Petrauskas esąs šimtet geresnis, negu kitkarta buvęs. Žmonių buvo labai nedaug, vargiai išlaidas galės apmokėti. Nebuvimą žmonių visai spėja; nekurie sako, buk "ciecilikai" boikotavę ir prieš koncertą išrankioję apgarsinimus iš lan-gu. Mat "ciecilikai" turi kuo nors atsižymėti.

M. Petrauskas žada apsigyvent Brooklyn ilgesniųjų laikui, pastatyt visas savo operas ir atidaryt muzikos mokyklą. 25 sausio rengiasi pastatyt "Šienapiūtę" ir "Kaminakrėtis ir Malunininkas".

A. Žiogas.

P.S. Teko girdėt, kad at-sibaladojęs iš Bostono F. B. Bagočius de Bagočewski į New Yorką ir apskundęs "Vien. Liet." už garbės nu-plėšimą.

A. Ž.

Racine, Wis. Turime pa-dėkoti jaunam kunigėliui, S. Kučui, kurs atvyko pas mus 21 d. gruod. ir, išklauses iš vakaro išpažinties, ant ryto-jaus pasakė mums labai gra-žų pamokslą apie Dievo ir artimo meilę; liepė gyventi vienybėje ir sutikime, už-laikyti tikėjimą, linkėjo pa-doriai praleisti šv. Kalėdas ir laimingai susilaukti nau-jų metų. Gruod. 21 d. bu-vo parapijos mitingas, ku-riame tapo išrinkti trys vy-rai, kad važiuotų pas vys-kupą ir prašytų, kad duotų kunigą. Yra čia apščiiai gerų žmonių. Jie užlaikys kunigą ir pastatys didelę bažnyčią, kaip kad mato-me kituose miestuose, kaip kad ir netolimaime Wauke-gane. Raciniškiai, darban!

Parapijonas.

So. Omaha, Neb. Kaip visur taip ir čia, kuo tolyn, tuo geryn. Sulaukėme šv. Kalėdų ir ačiū vietiniam klebonui kun. Jonačiui už tai, kad parengė chorą iš jaunuomenės ir lavino Ka-lėdų dienas, pritariant or-kestrai iš 9 žmonių, vado-vaujant amerikiečiui. Taigi gražiai praskambėjo lietuvių bažnyčioj 5:30 ryte "Sveikas Jezau Mažiausias" ir kiti lotiniškai rytmetinės ir pa-skutinės mišios. Buvo pil-na bažnyčia žmonių. Eei-nant į bažnyčią kiekvienam puolė į akį gražiai parengta Betlejaus stailė — auka Klemenso Treiniavičiaus.

Galime pasigirti So. Oma-hos lietuviui, kad per šv. Kalėdas minkštai gulėjome, ne taip, kaip seniau ant ašos — šaltojoje, o šiuo tarpu neturėjo poliemonai su mumis darbo, ir nebuvo aukų šaltajai.

Fr. Zigmantas.

ATVIRAS LAIŠKAS.

Gerbiamoji Redakcija! Nuoširdžiai meldžiava šiuos mudviejų žodžius "Draugo" skiltėna indėti.

Suvalkyjoje beveik prie kiekvienos bažnyčios yra in-sikurusi, po "laisvės metų", draugija. Vienur maldingo-ji "Gyvojo Ražančiaus" dr. uoliai ir paveiklingai ve-dama, kaip antai, Garlevo, Prienuose. Kitur doros dr. "Blaiybė" daug veikia o dar daugiau žada nuveikti. Visus "Žiburyš" šviečia, tamsus ukus naikina. Deja, mažai tėra vietų, kur drau-gijų nariai priderančiai do-rai galėtų susirinkti ir apie savo reikalus naudingai tar-tųsi. Tik Mariampolės, Ver-

verių ir Garlevo dr. nuosa-vus namus teturi, kitur na-mus nuomuoja, arba špito-lėse kamšosi, bei bažnyčios koplytelėję grūdžiasi, kaip Augštojį Panemunę. Čia paminėsiu, kad Panemunę nuo didžiojo altoriaus, prie dešiniojo bažnyčios šono, pri-murinta nemaža-didoka zo-kristija, žmonės ją vadina koplyčia; čia tai vasaros me-tu ir blaivininkai ir "Kr. Darbininkų dr." nariai su-sirenka. Atėjus gi žiemos šalčiams, nér kur pasiduoti, Tiesa, darbininkai špitolėję telpa, o kelis šimtus blaivi-ninkų nei svajoti negalima, ten sutalpinti, tai per ištisą žiemą ir nebér blaivininkų susirinkimų. Mudviem re-gis, kad tas trukimas susi-rinkimams vietų daug kliu-do ir drangų gyvavimui pakenkia. Panemunės sa-moningesnieji vyrai suma-nė savus namus sta-tyti, kad kiekvienam laike draugijos nariai galėtų su-sirinkti. Abi draugijai, vadi-nasi "Blaiybė" ir "Kr. Dar-bininkų", turi kelis šimtus rublių, po truputį nuo narių aukos renkama, bet vis ma-ža, negalima nei pradėti dar-bo, o čia atsiranda nemaža priešgim; nereikia, girdi, na-mo, kam toji sukenybė pa-rapijai ir visai reikalą kliu-do, gadina. Mudviem regis, neveikiai, reikalingus namui pinigų surinksime, dar daug, daug Nemuno tyro vandenilio jursna nutėks, kol panemuniečiai sveikai pradės galvoti ir reikalingų namų naudą supras ir dės aukas. Šiandien esava įsi-tikrine, kad be pagalbos bro-lijų Amerikoj gyvenančiųjų, nei pradėti nepajėgsime. Tai gi Gerbiamieji Tautiečiai! mudu žemiau pasirašusius ingaliojo maldauti Gerbia-mųjų Tamstų, kad savo ma-lionimis aukomis padėtumi-tė mums Panemunę liudies namus pastatyti. Aukotojų vardus, netik Panemunę, bet ir visa Lietuva žinos. Vylime, kad pritarisite mūsų su-manymui ir nuo malonių au-kų neatsisakysite. Dieve pa-dėk Sveikiems.

Glob. kun. A. Grinevičius, Pirm. pad. Y. Waitkevičius. Agštoji Panemunė Suvalkų gub. P.S. Gerb. "Žvaigždės" Redakcija teiksis šįjį laišką atspausiti.

KAS GI MUMS DARYTI? Visi mūsų gadynės luo-mai, visi žmonės rupinas pa-gerinti savo buvį. Mes, moters ir mergaitės, neprivalome taip pasilikti kitų užpakalyje. Kada žmonijos kultura ki-la augstyn ir žengia pirmyn, atsilikusios tautos tveriasi jos, kad ateityti būtų joms geriau. Mes Amerikos lie-tuvaitės, taigi ir esame taip atsilikusios užpakalyje, dar beveik neįsibudusios stovi-me viešame gyvenime. Tai-gi kas mums daryti? Argi nuleisti rankas ir sėdė-ti? Ne. Reik. eiti pirmyn, reikia mums šviesties ir min-ti naujus takus. Nepamir-škime, kad dirva, į kurią no-rime sėti grūdus, stovi dar dirvonu. Jeigu norime su-silaukti nors menkųjų vai-sių, turime plėsti tą dirvo-ną. Gerbiamosios tautietės, reikia mums pažinti savo blogas puses ir jų prašalini-mui vaistą surasti.

Savo pranešimą laikau to-ri nepilną, bet tikinusi, kad kiekvienas tautietis ar tau-tietė, kuriems rūpės savo

sesučių gerovė, ji papildys. Didžiausia yda mūsų ameri-kiečių, yra pripratimas prie alkoholinių gėrimų. Nors turime rausti, bet reikia pri-sipažinti, kad moterėlis ir merginos alkoholizmo var-tojime beveik neatsileika nuo vyrų.

Tai apsiereiskia įvairio-se vietose, kaip tai balius rengiant ir kituose sueji-muose. Užprašant svečius pas save, moterėlis nepraso savo vy-ro, kad neimtų svaigalų, bet dar pataria, kad paimtų jų daigiau; kuo, sako, vai-šinsime svečius, jei ne al-koholio nuodais? Žinoma, motina geria, neužmiršta ir savo vaikelį, duoda ir jiems paragauti nuodų.

Taip tai vartojimas alko-holinių gėrimų mūsų moteris demoralizuoja doriškai.

Kur viešpatauja girtybė, tenai yra ir tamsybė ir ne-švarumas — kaip kalbose, susirinkimuose, taip ir na-muose. Jeigu mūsų mote-ris neatkreipia akių į tai, tai kagi bekalbėti apie at-sakomą savo vaikų auklėji-mą, auklėjimą, apie kurį jos neturi nei mažiausio supra-turi. Vaikus pveda vien tik Dievo valiai ir šiandien matome tokio auklėjimo pa-sekmes.

Jeigu kiekviena motina mylėtų savo kudių tikra motinos — žmogaus meilę, tai paliautų ant kiekvieno žingsnio vartojus kumėčių, rykštės ir keiksmų, o kas kenksmingiausia ant kudi-kių atsiliepia, tai, — jei mo-tina save svaigina alko-holio nuodais.

Laikas jau būtų ir lietu-viams susiprasti ir paliauti save svaiginus netik degti-ne, bet ir alučių, tiek namie, tiek ir baliuose. Tai-gi, ger-biamos lietuviškos tautietės, susilaikykim nuo svaigina-mųjų gėrimų, kurie savo nuo-dais tiek daug blėdies darė ir tebedaro žmonijai.

Ona Balčiūnytė.

GANA TO JUNGO.

Sunku aprašyti, visus var-gus, nelaimės ir skriaudas, kurias atneša mūsų tautai per daug didelės vartojimas svaiginamųjų gėrimų. Kara-lius "alkoholis", kaip o-kia epidemija, siaučia po lie-tuvių apgyventas vietas, nai-kindamas jų sveikatą, turtą ir dorą. Alus degtinė ir ki-ti svaiginamieji gėrimai yra šaltiniai iš kurių plaukte-plaukia žmonijos nedorybės; svaiginamieji gėrimai ne vienam išplėšė turtą, dorą, ir vieną pasiuntė po gilti-nės dalgiu. Kad aluje, deg-tinėje ir kituose svaigina-muose gėrimuose randasi nuodas "alkoholis", tai iš-tyrė ir apgarsino pasauliui, tiek Europos, tiek Ameri-kos, gyventojams, o kad nuo "alkoholis" naikina žmogaus organizmą, tai taip gi žinome, nes valdiškos skaitlinės rodo, jog daugelis žmonių miršta vien dėl gi-rtuokliavimo. Iš tos tai prie-žasties svaiginamus gėrimus galima pavadinti giltine, ku-ri žmones piauna. Vienas Danijos universiteto profeso-rus apskaitė, kad per pasta-riuosius 30 metų visoje Eu-ropoje iš girtuokliavimo mi-rė pusaštunto (7½) milijono žmonių, taigi tai patvirtina, jog daugiausia mirė iš girtuokliavimo per 30 metų negu žuvo per visas XIX amžiu-sio buvusias kares. Bet kas suskaitys visas kitas nelaimes, paeinačias iš tų nuo-

dų vartojimo? Svaiginamie-ji gėrimai yra lyg didelis ežeras nelaimės, kame mau-dosi mūsų tauta. Esame su-sipratę su svaiginamais gė-rimais, taip kad rodos ir gyvenimas be jų būtų nema-lonus, ir tas įprotis siulyti svaigalus, — apsilankusiems žmonėms į svečius visur pri-imtas, ar tai būtų menka ba-lužėlė ką tik gyvuojančio vargšo žmogelio, ar tai būtų pasiturinčio lietuviu namai. Spėk tik įžengti pas jį jau ir užklausi, ar negertum ką. Štai čion tai yra mūsų ne-susipratimas, ir su tuo pa-pročiu turime kovoti, tą pa-protį turime išvesti, taip sa-kant, iš mados, nes jis prisi-deda prie platinimo girtuo-klavimo, kuris jau ir taip daugelį aukų nunešė ir te-beneša ant aukuro karaliui alkoholiui. Svaiginamieji gėrimai yra vienas iš di-džiausių mūsų priešų, nes jis naikina mūsų tautos tur-tą ir žmones, tadgi jau lai-kas atėjo susiprasti ir galu-tinai nusikratyti savo priešu ir naikintojų karaliui "al-koholium". Pasižiūrėkim blaivomis akimis į savo gy-venimą ir apsvastykime, kiek tai naudos apturėsime sau ir savo tautai, metę ger-ti svaiginamus gėrimus. 1912 metais pasibaigė. Per tuos 12 mėnesių, per tą trumpą laiką karalius "alkoholis" taipgi savo atliko, nes nevie-ną šeimyną sugriovė, ne iš vienos šeimynos išplėšė bran-gų asmenį, kuris galėjo gy-venti. Mes matome tą skur-dą savo tautos, girdime tuos vaičiojus ir dejavimus mo-terijų ir varginių pusalki-nių kudių, matome taipgi tuos bravarus su augštais kaminiais, kurie per dienas ir naktis bė perstojo gami-na svaiginamus gėrimus pra-žuvimui nesusipratusių žmo-nių. Bravarai neperstos ga-minę svaiginamus gėrimus smuklės nesiliaus demora-lizavusios žmonių, kol tik mes patį nesudraskysime ir nenusikratysime tuo jun-gu. Štai jau ir sulaukėm naujųjų metų 1913 metų. Tuos naujus metus pradėki-me ne su stikleliu degtinės arba alaus, bet su blaivybe, kuri sugrąžis džiaugsmą, turtą ir laimę į mūsų na-mus, jeigu karalius "alkoho-lis" iš ten buvo juos pra-šalinęs. Tikras latvų urvas virs krikščioniškais namais, kaip tik įsileisim į juos blaivybę. Platinti blaivybę šiais laikais kad girtuoklia-vimas taip baisiai yra įsi-šaknėjęs, yra sunkus dalykas, bet su Dievo pagelba ir su naujomis spėkomis vi-si blaivininkai kibkime į smarkesnę darbą, o išvysime savo pasidarbavino vaisius.

Kun. A. Briško.

DĖL "KOVOJE" TILPU-SIO STRAIPSNIO, ANT GALVIU "DARBAS" IR SVEIKATA".

(Prisiūsta)

No. 51 minėtame straip-snyje štai koks sakiny-s: "Mokslas griauja ir šitą le-gendą apie tai, kad sunkus, vergiškas darbas turi vieš-pataut ant žmonių, — ir su-griauja".

Tiktais skelbėjai mokslo be jokio pamato drįsta po-muoti panašias nesamones, kurios tikrai yra žemiau kri-tikos. Vien dėlto, kad už-gauna doro kataliko jaus-mus, neiškenčiu neparašęs prieš kelis žodžius.

Niekur nerasi Biblijoje,

buk Dievas būtų pasmerkęs žmonių vergiškam darbui, arba viešpataujančiam dar-bui; jei neteisingsi žmonės, tokie kaip patįs ciecilikai, kurie stengiasi išplėsti žmo-nių turtus teisingu būdu įgy-tuosius, skriausdami savo ar-timą, padaro kaikiuriuos sa-vo vergais, ir priverčia prie vergiškų darbų, tai mieks išmintingas ir protingas ne-išdrįs priskaityti tą kaltę žmonių prie lygaus darbo reikalingos sau duonos už-dirbimui. Dievas visai prie-šingai septintuoju įsakymu uždraudžia kiekvieną skria-dą! Tik tai toksai, kuris ne-paiso Dievo įsakymų, drįs-ta rašyti ir garsinti pana-šius straipsnius.

"Žiliausios senovės žmo-nės nežinojo, kas tai yra pri-verstinas darbas, nuo kurio negalima būtų atsitraukti".

Atskiriant prasikaltelius nelaisvius — tokius, kurie yra ištremti Maskolių val-džios į Siberiją, nei dabar nėra tikrai priverstinų dar-bų; kiekvieno žmogaus pil-vas priverčia jį dirbti, o kas blogiausia, kas turi alko-holio ištemptą skilvį, tai buna priverstas dirbti ir tiems, kurie pardavinėja nuodus ir tokiu būdu greičiausiai nu-lobsta!

"Tokių būdu ant šių lai-mingųjų tinginių suvisai ne-išsiplatina tas biblijinis Die-vo prakeikimas, nors tie tin-giniai kuo-labiausiai sten-giasi, kad visi tikėtų į bibli-ją su jos prakeikimu".

Labai man gaila, kad šio straipsnio autorius pats ne-mato savo kontradikcijos! Tinginys niekad negali būti laimingas, nes jis niekad ne-gali nuolobti; o jeigu kokiam tinginiui pasiseka ką api-plėsti — arba apgauti, ap-sukti ir neteisingu būdu sve-tintą turtą, kaip patįs cie-cilikai stengiasi tai padary-ti, prisilavinę — tai ir tuo-mi jis nebus laimingas, nes tas svetimas turtas ilgai jam netarnaus! Autorius ir ta-me toli su teisybė prasilen-kia, manydamas, buk tik-tai rankų darbas yra sunkus darbas. Smegenų darbas dažnai buna daug sunknis, tečiau lygiai reikalingas.

Jeigu pirmieji gimdyto-jai nebūtų nusikaltę Dievui, tai ir smegenų darbas nebu-tų buvęs reikalingas, nes žmonės nieko nebūtų užmir-šę ir mokslo visai nebūtų.

Juokingesnės logikos dar nieks nebuvę girdėjęs už ši-tą: "Atsakymas ant šių klau-simų galima atrast gamtos moksluose, o ypatingai me-dicinoje ir higienoje —!" Dailus medicinos mokslas kuris veik nedaro jokio skir-tumo tarp žmogaus ir ma-šinerijos, nors daug išve-džioja apie žmogaus rau-menų susitraukimą ir išsi-tempimą, kuriuo žmogaus kūnas dilte sudyla ir maistų vėl atsinaujina, tečiau nei vieno žodelio nepriduria apie jėgą, kuri atlieka tą rau-menų susitraukimą ir išsi-tempimą. Turbut vargšas autorius tingi pasiteirauti, kad nereikėtų jam pačiam pripažinti Dievo galybės slaptybės.

Tai Biblija niekam proto nestelbė nei nestelbs, tik tai-tinčiam žmogui Dievo ap-reiškimas daug sušelpia pro-tą ir ištobulina, nes gamtos mokslai niekad nesiprieši-no ir nesipriešina Dievo ap-reiškimui, nes Dievas yra vienintelis autorius vieno ir kito. Tik tokiems, kurie ne-

va stengiasi pasirodyti su savo mokslu, o yra ignoran-tais, Dievo apreiškime, vis-kas atžagariai išrodo!

Katalikas.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ

Gerbiamoji "Draugo" Re-dakcija! Teiksitės duoti vie-tos jūsų lakraščio skiltyse šiems keliems žodžiams.

P. Vladas Stryga "Drau-go" 51 numerijje rašo iš Exeter Borough, Pa: apie prakalbas 57 kuop. S.L.R. K. A. Apie kun. Sfruckų rašo jis, kad turi silpno-ką balsą, ir truksta gyvu-mo. Tas visai netaip yra. Struckus turi gana gerą ir aiškią iskatbą, ką liudija ramus publikos užsilaiky-mas, o kas dėl gyvumo ga-liu pasakyti tiek: kad buvo užgautas tuomi, kad vos mėnesis atgal jam atėmė teises laikyti prakalbas Pit-tstone, o čia matydamos po akių iš Pittstone žmones (iš Pittstone buvo daugiau prisirinkę, kaip iš Exeter Borough), jam buvo nela-bai smagu. Toliau rašo, kad deklamacijas atliko ge-riausiai Abromavičiūtė ir Damulintė. Čia suvis nepa-sako, katra Abromavičiū-tė, nes buvo dvi (M. Abr. ir S. Abr.). Tai-pat suvisai pamiršta F. Savickiūtė, ku-ri atliko už visas geriau-siai. Toliau sako, kad juokų skyriuje bernaičiai ir mer-gaitės juokingų karnelių pa-pasakojo. Čia vėl tenka garbė F. Savickiūtei, nes ji buvo persirėdžiusi ir ber-naičio drapanas, o p. Stry-ga visai to nepatėmijo, ir mano, kad tai buvo bernai-tis.

Ant galo pamiršta pasa-kyti, kad pačioje pabaigo-jė deklamavo P. Šliakaitis, ir tuom viskas užsibaigė. Su pagarba 57 kp. S. L. R. K. A. Sekr.

M. Launikonis.

KLAUSIMAS.

Gerbiamoji "Draugo" Redakcija! — Gal malonė-sit paaiškinti šitą dalyką: Labai tankiai patemija-ma, kad mūsų bažnyčiose didesnė dalis lietuvių vi-sai nežino, kaip per mišias reikalinga yra elgties, kada klaupiti, kada sėsti ir kada atsistoti. Yra tokių žmo-nių, kurie elgiai visai prie-šingai: per lekeiją stojasi, o per Evangeliją sėdasi. O neretai ir taip papuola, kad jau sykį atsistojęs nebe-žino, kada klaupiti, ir stovi kaip siena, ir tokiu būdu klupantiems užpakalyj sto-vinčiųjų nieko negalima ma-tyt, kas prie altoriaus de-dasi. Arba vėl: jeigu jau suklaupia, tai nebežino, ka-da atsistoti. Tokis nežino-jimas daro gėdą mūsų liet. katalikams kitataučių aky-se, kurie neretai atsilanko į mūsų bažnyčias. (Kita-tataučiai tuos apsiėjimus beveik visi žino).

Tikinusi, kad "Draugo" redakcija plačiau paaiškįs apie viršui minėtą dalyką, kaip elgtiesi bažnyčioje per mišias. Su pagarba

D-kas.

Paaikškinimas. Per skai-tytas mišias reikia klupoti, atsistojant tik per pirmąją ir antrąją evangeliją, bet per lekeiją ir iki Sanctus ga-lima sėdėti.

Gi per sumą reikia už-laikyti tokią tvarką: Išėinant kunigui iš zo-kristijos reikia atsiklaupiti.

Užgiedojus kunigui Asper-

ges me arba Vidi aquam, atsistoti ir stovėti, kol ku-nigas nueis nuo altoriaus. Paskui atsistoti. Pasiro-džius vėl kunigui iš zokris-tijos, atsistoti. Kuomet kunigas, priėjęs prie alto-riaus, atsiklaupia—atsiklaup-ti. Paskui galima atsistoti, bet kunigui pradėjus kalbėt ministrantūrą, rei-kia butinai atsiklaupiti. Užgiedojus Gloria, reikia at-sistoti ir stovėti, kol ku-nigas neatsisės šalia altoriaus. Per lekeiją reikia sėdėti. Per evangeliją reikia butinai at-sistoti. Per Credo stovėti, kol kunigas nenueis atsi-sėsti, bet reikia atsiklaupiti, kad choras pradeda giedot Et in carnatus est ir klupoti kol napabaigs giedoti et homo factus est. Per ofertorium sėdėti iki ku-nigas neužgiedos Sursum cor-da. Per visą prefaciją sto-vėti iki pabaigai. Atsi-klaupti, kada kunigas pra-deda sakyti Sanctus. Klupot per visą tolesnį laiką, iki kunigas po Komunijos neatkiša kielioko vaikam, kad įpiltų vyno. Paskui atsi-sėsti. Kad kunigas duoda palaiminimą, atsiklaupit, o po palaiminimo atsistoti ir stovėti, kol kunigas nenu-eina į zokristiją.

SUSIV. LIET. R. KAT. PAŠALPINIŲ DR. JŲ.

Gruod. 15 d. komitetas Susiv. L. R. K. Pašalpinių draugijų Amerikoje turėjo Newark, N. J., suvo sueji-mą ir svarstė savo reika-lus. Galų gale nutarė pra-dėti darbą nuo Naujų Me-tų. Nutarta atsiliepti per lapelius ir organą į Pašal-pines Draugijas ir pavie-nius draugus. Naujojo Su-sivienijimo tikslas yra su-traukti visas Amerikos lie-tuvių Rymo Katalikų pa-šalpines draugijas į vieną didelę organizaciją ir tarp-i-ninkauti tarp draugijų ir persikėlusį į kitus miestus draugų, kad nebūtų (drau-gijų nariai) apleisti arba draugijos išnaudojamos, šelp-ti tuos draugus, kurie yra jau išėję iš benefito, o ne-gali sau ir savo šeimynai už-dirbti kashno duonos. Pa-šalpinių draugijų seime ta-po nutarta įkurti pavargelių namus, o kun J. Židanavi-čius, Susiv. dvasiškas va-šingavas, paaukojo tiems na-mams didelį gabalą žemės. Taigi pradžia, galima saky-ti, jau padaryta.

Todėl draugijos, rašyki-tės į naują Susivienijimą. Mokestis nedidelė, tik 10 centų nuo vieno nario iš-ti-siems metams.

Kasos globėjas, Jonas Raudonaitis.

PADEKOJIMAS IR LIN-KĖJIMAS.

Gerbiamajai Lietuvių Dva-siškijai, Draugijoms, Bro-lijoms, Kuopoms ir taip vi-sokioms Organizacijoms, ku-rios pernykščiais metais teikėsi kreipties prie manęs įvairias reikalais, siunčiu ge-rų linkėjimų Naujų Metų. Esu priverstas padėkoti Jums, Broliai ir Tautos My-lėtojai, už tat, kad jiesko-jote mano patarimo. Iš sa-vo pusės prizadu ir toliau tarnauti Jums visokiuose Jūsų reikaluose.

Su pagarba

M. A. Norkunas,
162 Prospect St.
Lawrence, Mass.

Išdirbėjas visokių reika-lingų draugijoms dailių

LITHUANIAN WEEKLY DRAUGAS [THE FRIEND]

Published Every Thursday

Lith. R. C. Priests' Ass. — Publishers.
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Englewood 9611

In all Communications must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Visas korespondencijas, raštus, pinigų už prenumeratą, darbus ar apgarsinimus, visada reikia siųsti šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmeti visus prisiunčiamus raštus. Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos. Atmestieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos dėlionis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popierius nėra ko gailėti, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkiais raidėmis, redakcijai labai dažnai prisiema perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiam numerij, rankraštis reikia pristatyti spaustuvėn ne vėliau, kaip 9 valandą išryto antradienij (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS

Naujas Laikraštis

Rašo mums, jog nuo 1 d. kovo mėnesio šių metų ketina eiti iš Wilkes-Barre, Pa., naujas mėnesinis laikraštis vardu "Tiesa". Tikslas busias platinti tarp lietuvių meilę tautos, doros ir teisybės. "Tiesa" kovosianti su neteisybėmis ir rodyti tikrąjį tiesos kelią. Kaina busianti \$1.00 metams. Adresas: P. J. Purvis, P. O. Box 304, Wilkes-Barre, Pa.

Kaip matome, naujo laikraščio tikslas bus labai pakilius. Ar jis savo tikslą gerai supras ir ar jį atsieks, parodės, žinoma, turinys. Lauksime "Tiesos" pasirodymo.

Ima pinigų, bet laikraščio neleidžia.

"Saulė" No. 105 rašo, kad Cincinnati'je, O., vis ketinama leisti laikraštį vardu "Paslaptys Žmonijos". Kas įdomiausia, leidėjai ima prenumeratą, pakvitoja iki pa skirtam laikui, o laikraščio kaip nėra, taip nėra. Užperniai sakė, kad pradėsia leisti nuo 1 sausio 1912 m., o dabar sako, kad pradėsia nuo 1 sausio 1913 m. Užsisakytajai negauna atgal nei pinigų nei žadamo laikraščio. "Saulė" persergsti, kad nemokėtų iškalno jokių prenumeratų, kol laikraštis nepasirodys.

Dėlko rinkimuose į Dumą lietuviai išvien eina su žydais?

Vilniaus "Viltijė" išaiškina, dėlko rinkimuose į Dumą lietuviai eina išvien su žydais, nors žydai yra svetimi lietuviams ir tikėjimų ir tautybės, ir padavimais ir net ekonominiais reikalais. Ponai ir bajorai artimesni lietuviams. Bet tie ponai ir sekantys juos Lietuvos bajorai yra persigėrę Sienkevičiaus idealais — padaryti Lenkiją tokia, kokia buvo senovėje. Lietuvos ponai yra endekai, lietuvių tau-

tinio judėjimo nekenčia, o eidami prie liaudies, nori aplenkiti išėjusią iš tos liaudies inteligentiją. Taigi čia ir kyla didelis priešingumas tarp ponų ir susipratusių lietuvių, kuriems meilesnis yra demokratizmas, nekaip kokie svetimi idealai. Todėl lietuviai politikos gyvenime velija eiti išvien su žydais, nes ir žydams pirm visko rūpi demokratizmas.

Pažanga mūsų akyse

Anglų laikraštis "Collier's Weekly" skelbia šitokius įdomius faktus:

1902 m. nebuvo jokių įstatymų apie sveikus valgius. Galėdavai prigrusti dėžė paprastu rudu cukrum, uždėti ant virsaus popierelę su parašu: "Tikras Vermonto klevinis cukrus" — ir už tai jokios pabaudos nebuvo.

1902 m. niekas nebuvo priešingas davimui pinigų priešrenkamose kampanijose.

1902 m. pusė valstijos vyrų Washingtono girdavo Peruną arba kitokią patentuotą vaistą.

1902 m. "Collier's Weekly" dėdavo alaus ir degtinės apskelbimus (o truputį ankščiau patentuotų vaistų ir burtininkų).

1902 m. devynios dešimtosios dalis redaktorių ir viešųjų žmonių važinėdavo geležinkeliais uždyką ir, žinoma, turėdavo geležinkelio reikalus užtarti.

Taigi buikime gailėstingi. Gyvename didelių atmainų amžiuje. Kas buvo balsu šaukiančiojo giroje 1902 m., yra įdėta į kriminalinius statutus 1912 m. Kas, gal už tą patį, ką dabar darome be jokios pabaudos ir su žmonių pritarimu — gal busime nukryžiuoti jamų moralistų 1922 m.?

Pasaka apie Amerikos šėšką.

Ar girdėjai, skaitytojai, šitokią pasaką?

Gyveno buvo labai nedoras žmogus. Vieni vadindavo jį pramuštgalviu, kiti ceciliku, treči šmeižiku, ketviti Amerikos šėšką arba skumimim kaip su žmogum, nustok kvėpėti Amerikos šėšką, nustok cecilikuoti, nustok šmeižti, nustok būti pramuštgalviu.

Ir susirietė pramuštgalvis dar labiau ir sušnypstė, kiek tik tai šnypst galėjo: — Ura! Pergalėjau! Dabar galėsiu šmeižti visus nekaltus žmones, kiek tik norėsiu, ir daužyti galvas, ir cecilikuoti, ir ...

Čia paleido tiek daug skunkinio kvapo, kad net artimiausi pramuštgalvio draugai tarėjo užsikimšti nosis.

Šita pasaka yra ne pasaka. Visa tat atsitiko šiomis dienomis So. Bostone.

prisipažino prie kaltybės ir, atšaukęs melus, užsimokėjo du sykiu po 25 dolerius pabaudos.

Padaręs visa tat, jis užsigynė žmonių akyse, buk jis jokios pabaudos nemokėjęs.

Tuomet visi dori žmonės nukreipė šalin nuo šmeižiko savo nosis, nes pajuto skunko kvapą.

Ir pasitaikė taip, kad tas pramuštgalvis — šmeižikas aptersė labai nešvariai ir visai neteisingai kitą žmogų.

Užtat vėl pateko teisman. Tenai vėl prisipažino esąs kaltu, vėl atšaukė viešai, kad paleido šmeižtą, ir šiuo sykiu užsimokėjo daugiau, kaip šimtą dolerių pabaudos.

Klausė geri žmonės pramuštgalvio, ar tiesa, kad jis esąs šmeižikas ir už šmeižimus antrą kartą užsimokėjo pabaudą.

Sukando pramuštgalvis dantis ir pradėjo šnypsti, kaip žemos veislės sutvėrimas:

— Taip, užsimokėjau! — šnypstė jis. — Čia teismai tokie bešališki, kad neduoda nekaltų žmonių šmeižti ir liepia užsimokėti už šmeižtus pabaudos. Teismai yra kapitalistų rankose, ir šmeižikams po jais nėra gyvenimo. Bet aš vistiek šmeižiui, šmeižiui, šmeižiui! ...

Ir pasitaikė taip, kad pramuštgalvis, išitikėjęs savo gabumais mušti galvas, pasaukė į gineus gerus žmones ir paklausė jų, už ką jį vadina pramuštgalviu, ir ceciliku, ir šmeižiku, ir Amerikos šėšku. Ir atsakė jam geri žmonės, už ką vadina jį pramuštgalviu, ir ceciliku, ir šmeižiku, ir Amerikos šėšku. Atsakė ir liepė jam išsiteisinti iš savo negerų nuotonių ir iš nešvarių darbų.

Ir pasidarė kvotimai. Ir anas nedoras žmogus kvotimų neišlaikė. Gavo vienukės su mažu pluseliu.

O neišlaikęs kvotimų, anas nedoras žmogus pradėjo šnypsti ir raityties, kaip žemos veislės sutvėrimas.

Ir pasakė jam geri žmonės:

— Klausyk, pramuštgalvi ir šmeižike! Gali sau šnypsti ir raityties žemumose, bet žinok, kad niekas į tave neatkreips savo atidos. Bet jei nori, kad su tavim šnekėtųmim kaip su žmogum, nustok kvėpėti Amerikos šėšką, nustok cecilikuoti, nustok šmeižti, nustok būti pramuštgalviu.

Ir susirietė pramuštgalvis dar labiau ir sušnypstė, kiek tik tai šnypst galėjo:

— Ura! Pergalėjau! Dabar galėsiu šmeižti visus nekaltus žmones, kiek tik norėsiu, ir daužyti galvas, ir cecilikuoti, ir ...

Čia paleido tiek daug skunkinio kvapo, kad net artimiausi pramuštgalvio draugai tarėjo užsikimšti nosis.

Šita pasaka yra ne pasaka. Visa tat atsitiko šiomis dienomis So. Bostone.

Mėsa ar vaisiai?

Praeitą vasarą tapo pakeltas šitoks įdomus klausimas:

Jei žmogus valgo jautieną, o jautis žolę, tai kam žmogui valgyti jautieną — ar ne ta-pat būtų valgyti tiesiog žolę?

Šiaurės kraštuose, ypač Skandinavijoje, žiemos metu žmonės vaikščioja po sniegą su dideliais ledžingėmis, vadinamomis ski. Su jomis galima nušukti labai toli. Paveikslėlyje parodytas Francis Kempe augštai ore. Jis nušoko 132 pėdas. Paroda su ski'omis atsilieka šimtet Stoughton'e, Wis.

Klausimas susisaurino vėliau iki kitam, jau seniai žinomam klausimui:

Ar negeriau žmogui pakelti mėsiskus valgius šaliams ir pradėti maitinties daržovėmis ir kitokiais vaisiais?

Kitaip tariant: Ar geriau žmogui būti mėsėdžiu ar vegeterionu?

Į gineus apie tat įsimaišė žinomas geltonojo dienraščio redaktorius, Arthur Brisbane ir nusprendė, kad tokiems žmonėms, kurie jieško vien kuno stiprumo, patartina būti vegeterionais, bet tiems kurie dirba protu, mėsiskai valgiai yra būtina reikalingi.

Ginčai apie tą klausimą tapo atnaujinti Amerikos spaudoje pirm poros savaitę, kuomet Knickerbocker Press iš Albany, N. Y., paskelbė aprašymą stebuklingos vegeterionų šeimynos, gyvenančios Naujoje Zelandijoje.

Toji šeimyna — tėvas, motina šešetas vaikų — nevalgo mėsos.

Septyneri iš tos šeimynos niekad mėsiskų valgių nėra ragavę. Tėvas nevalgo mėsos jau 40 metų.

Tie vegeterionai išrodo gražiai. Kaikurie jų sveria 200 svarų. Sakosi, esą labai sveiki.

Atvažiuo pas juos svečias. Nustojo valgyti mėsą ir jaučiasi labai sveiku.

Viskas dailu ir įdomu.

Bet kaip su tuo mąstymu? Ar šita sveiku, graži vegeterionų šeimyna gali sveikai ir gražiai mąstyti? — klausia p. Brisbane Heartst'o va kariniuose dienraščiuose.

Svarumas nieko nereikia. Valgant pieniskus valgius ir daržoves galima labai nusipenėti. Hotentotė motina, norėdama išleisti savo dukterį už vyro, rupinasi pirmuoliais ją nupenėti.

Ir ji ją nupeni, maitindama kupranugarės pienu, koše ir riešutais.

Vyrai, kurie kėlė keleivius luote Nilium prieš vandens, yra labai sveiki ir druti vyrai, tarp šešių ir septynių pėdų augščio. Jie nevalgo mėsos.

Aigipto vadovai, kurie laipoja po piramidas, kaip beždžionės, yra vegeterionai.

Taip visur ir visados. Nori būti drutas ir sveikas — žmogai valgyti jautieną — ar ne ta-pat būtų valgyti tiesiog žolę?

Praeitą vasarą tapo pakeltas šitoks įdomus klausimas:

Jei žmogus valgo jautieną, o jautis žolę, tai kam žmogui valgyti jautieną — ar ne ta-pat būtų valgyti tiesiog žolę?

sq. Budamas vegeterionu negalėsi būti geru mastytoju. Ir štai dėlko.

Jei vartoji vien savo raumenis, velgyk vien daržovių, kurioms sugrūmulioti ima daug laiko.

Bet jei nori vartoti atsakomai savo smegenis, pasirupink, kad jose būtų užtektinai energijos, guvumo ir kraujo.

Mėsa yra greitai, lengvai sumalama. Jei nevalgai mėsos, tai privalai suvalgyti daržovių daug daugiau, nekaip tau reikia, nes daržovėse yra labai mažai nitrogeno ir anglies, taip reikalingų mėsiskai žmogui. Mėsoje tų substancijų yra užtektinai.

Žmogui, kursai valgo mėsos su saiku ir šiek tiek daržovių, užtenka dviejų valandų sumalti valgi. Išmintingas žmogus daugiausiai valgo vakare apie šeštą valandą ir turi užtektinai laiko valgių sugrūmulioti atsakomai.

Ant rytojaus jo organizmas yra sotus, o protas visą dieną yra šviesus ir blaivus.

Gi veterionas esti priverstas pašvęsti visas 24 valandas valgių sugrūmuliavimui. Todėl vegeterionas gali būti gera grūmuliojama mašina, bet negali būti guviu, samoringu mastytoju.

Nei vienas didelis mastytojas nebuvo vegeterionas. Vegeterionų šalis neišdėvė didelių mastytojų.

Visi proto darbininkai reikalauja valgyti mėsos.

Taip rašo Brisbane.

Prieš tokį vegeterionų išniekinimą smarkiai užprotestavo vegeterionizmo šalininkai. Ir taip koks tai A. Dubnikovas tuojau užmetė Brisbane'ui, kad girdi, L. Tolstojus buvęs vegeterionas, o argi jis nebuvo dideliu mastytoju?

Į tat atsako p. Br.: Tolstojus parašė geriausius veikalus tuomet, kad nebuvo vegeterionu. Kaip nustojo valgyti mėsą, jo protas tuojau nusilpnėjo. Be ko, vėliau ir daktarai liepė Tolstojui grįžti prie mėsiskų valgių, nes jam grėsianti greita mirtis. Kaip tik didis raštininkas pradėjo vėl valgyti mėsą, sugrįžęs ir jo protas guvumas.

Kitas užsigavęs vegeterionizmo šalininkas, koks tai W. B. Butes, nurodo į Herbertą Spencer'į, kurs irgi buvęs vegeterionu.

Bet jei nori mąstyti greitai ir sveikai — valgyk mėsą.

Į tat p. B. atsako, jog

Spencer'is bandė būti vegeterionu, bet turėjo grįžti prie mėsos, nes mastydamas ėjo labai pamaži. Pasakui jis turėjo perrašyti savo raštus iš naujo, nes vegeterionizmo metu pagaminti veikalai neturėjo guvumo.

Ir didis kompozitorius R. Wagner'is turėjo mesti vegeterionizmą, nes jautė proto ir gaivinamų jėgų nusilpnėjimą.

Kas iš to išeina?

Nagi:

Kas nori turėti sveiką kūną, kas nori, kad galėtų atlikti sunkius darbus, kas nori būti atletu — tas tegul nevalgo visai mėsos...

Bet filosofas, mokslo vyras, raštininkas, literatas, redaktorius, artistas — toks proto darbo žmogus privalo valgyti mėsiskus valgius.

Didis popiežius Leonas XIII savo latiniškose eilėse patarė normaliam žmogui valgyti vidutiniai mėsos ir užgerti ją truputį vyno.

Ar sutinki su tuo skaitytojai?

Džiova išgydoma?

Didelį trūkumą gydytojų eilėse pagimdė D-ro Friedr. Franz'o Friedmann'o paskelbimas, jog jis rado vaistą prieš džiova. Dėlei to tarp sergančiųjų džiova žmonių pasirodė neapsakomas džiaugsmas. Tas džiaugsmas buvo tuo didesnis, kad naujas vaistas esąs labai prastas, pigus ir kiekvienam žmogui prieinamas. Įčirškina jo daktaras po oda — žmogus išgyja, nejausdamas jokio nesmagumo, galvos skaudėjimų ir kitokių skiepavimo nemalonių pasekmių. Koch'o tuberkulina ir kitokios vaistai gimdydavo drėgį, šiurpulus ir kitokių nemalonių. Gi Friedmann'o vaistas apsieina be šito visko.

Trumpai kalbant d-rui Friedmann'ui pasisekė užauginti tokių džiovos bakių, kurie netik ką nėra kenksmingi žmogaus kūnui, bet darėda, naikina kenksmingus bakičius, neprileidžia žmogaus kūną anų bakių nuodu.

Kad supratus aiškiau, įsivaizdinkime sau, kad žmogus, negalėdamas apsiginti nuo nuodingų žalių, prisiveisė naujos veislės žalių, kurių įkandimas netik ką nekenkia žmogui, bet dar gydo nuo nuodingų žalių įkandimo; be ko, tie nauji žaliai ėda, kur tik juos randa, nuodingus žalius. Žmogus jaučiasi saugus nuo nuodingų žalių. Štai taip padarė d-ras Friedmann su džiovos bakičiais.

Darė jis savo tardymus ne su baltomis žiurkėmis arba triušiais — kaip tai paprastai daroma laboratorijose — bet su želvėmis. Jis leido į želvį kūnus įvairių džiovos bakių per dešimt metų ir nuolatos tėjimo, kokios išeis iš to pasekmės. Jam pasisekė užauginti veislę ypatingų bakių, kurie, kaip jam rodėsi, neturi kenksmingų privalumų, ir pradėjo juos leisti į kitų gyvųjų sutvėrimų kūnus. Jis veikiai patyrė, kad tie bakičiai išduoda geras pasekmes. Tada jis ėleido į savo kūną ir, nepatyręs nieko blogo, pradėjo jų leisti į ligoninių ir klinikose. Jo bandymams prisijūrejo kiti gydytojai. Vaisiai buvo kuogeriausi.

Dabar Vokietijoje tyrinėja šito bakičio įvairių įvairiausias ypatybes. Jei tyrinėjimais išduos gerus vaisius, d-ro Friedmann'o atidengimą reikės priskaityti prie svarbiausių žmonijos geradarybių. Žmonija turės savo rankose aštriausią ginklą prieš vieną didžiausių savo neprietelių.

Tuo tarpu dienraščiai skelbia, buk d-ras Friedmann gydas bent kokį ligonį tik už 7 dol. — bet už tai reikia važiuoti pačiam ligoniui į Berlyną.

Ką Dievas nori pabausti, tam protą atima.

Chicagoje pasirodė 1-asis numeris naujo neva satyros laikraščio, praminto "Dievo Rykšte". Nuo pirmojo iki paskutinio puslapio tas išvaizda primena baltą šokių programą laikraštukas yra pripildytas paprastais burnojimais prieš Dievą, šventąjį Raštą, Tėvą Kazimierą ir tt. Ant 6-ojo puslapio A. Karalius turi nupiešęs paveikslėlį, kurs kaip tik "Rykštės" leidėjams ir redaktoriams tetinka. Ant žemos kedės sėdi kiauulės veido mulkis ir laiko rankoje stiklą, ant kurios parašyta: "Rykštė". Mulkiu pakaušin įdėta leika, pro kurią kas tai pila į galvą iš didelės bonkos "supratimą". Užpakalyje stovi didelė bonka su parašu: "Protas". Šitas paveiksl. kaip tik tinka šito neva laikraščio įsteigėjams ir užlaikytojams. "D. Rykštės" turinys", skolinis iš čekų ir lenkų "sklepų literatūros" paveikslėliai ir didelė daugybė burnojimų primena aną kiauuliską mulkį, kurs sėdi į protą užpakaliu, reikalauja įpylimo i savo pakausi supratimo ir yra patenkintas iki sočiai savo "Rykšte".

Taip tatau pp. "rikštiniškai" nepasigailėjo nei savęs — ir save sugebėjo išnetyti apiepišti savo neva satyros laikraštelyje. Cicilikams vis dar neper-eina noras teršti lietuvių raštiją!

Trupinėliai.

Ko reikia mokėti merginai. Kiekvienai merginai būtinai reikia mokėti ir žinoti sekančius daktus:

Sugalvoti ir pagaminti sveikų, skanių valgių. Apsipirkti reikalingų namams daiktų.

Išskalbti ir suprosyti drapanas.

Pasiusiti pačiai drapanų. Užciuruoti pančiakas ir įsiuti guzikus.

Pasiuti marškinių.

Iškepti duonos. Sužinoti verdamojo, valgomio ir svečių kambario paslaptis.

Kad stori, šilti čeverykai gerai nešioti šaltame, drėgname ore.

Kad tepalai ir milteliai negali dailinti.

Tibeto šventraščio Kah-gyur'o yra 108 tomų, turintis po 1000 puslapių kiekvieno atskiros knygos. Kiekvienas tomas sveria 10 svarų. Kad ją pavežti, reikia dviklos yakų (tokių jaučių). Be to yra dar 225 tomų paaiškinimų, be kurių raštas nėra suprantamas.

Susivienijimo Lietuvių R. K. Amerikoje Reikalai.

27-asis seimas išrinko vice-pirmininkus arba organizatorius, kurių priedermė yra platinti ir dauginti Susivienijimą. Bet apie organizatorių darbus mes šiaudien nieko negirdime. Ar ne metas būtų tiems platintojams stoti darban? Geriausiai platinti Susiv. prakalbomis. O norint surengti prakalbas, reikia susižinoti su vietos kuopomis. Tegul jos paima salę, atsikviečia kalbėtojų ir paskelbia dieną. Taip jau padarė keturios kuopos Connecticut'e. Taip reiktų padaryti ir kitoms kuopoms, ypač kur Susivienijimas stovi silpnai.

Organiz. S. Cibulskas.

Keletas ruošų apie Susivienijimą Lietuvių Rymo Katalikų Amerik.

Aplama nauda.

Organizacija Sus. L.R.K. A. yra plačiai žinoma tarpe Lietuvių netik suvienytose Valstijose Amer., kuriose anoji gyvena, bet taip pat Lietuvoj ir net visuose kampuose Europos ir kitų šalių, kur tik randasi burlis lietuvių. Taigi yra sakoma, reikia būti garsiu, idant būtų plačiai žinomu, o plačiai žinomu būti negalima, be atsižymėjimo geras arba labai blogais darbais. Vienok atsižymėjimas blogais darbais pasklinda visuomenės ausyse šlykštumu, pasiūlymų ir atgrisimu; kuomet atsižymėjimas gerais darbais — malonumu, pasigerėjimu ir prielankumu širdies. Jeigu Susiv. L. R. K. A. šandie yra didžiausia Katalikiškai Tautiškai organizacija Amerikoje, tai aiškiai suprantama, kad jos tikslas ir darbai atsimuša žmonių širdyse malonumu, pasigerėjimu ir prielankumu, o po kurios sparnais glaudžiasi lietuviška Katalikiška visuomenė, dideliais buriais keldama organizaciją. Matydami jos darbus ir nuopelnus, tikisi rasti užuojautą, prieglobstį ir pagelbą: dvasiškame, tautiškame ir ekonomiškame reikaluose ir taipogi noru prisidėti savo jėgomis prie bendro darbavimosi gerovei lietuviškos Katalikiškos visuomenės.

Ir ištikrui! Meskim mės tikslai žvilgsni dvasioje, artiaus link jos nuveiktų ir veikiamų darbų, o suprasim anos tikslą ir nuopelnus. Paimkim narių medžiagišką pusę. Per šiuos prabėgusius keliolika metų nuo pat organizacijos pradžios, jau šimtai našlių ir našlaičių, kurių vyras, pati, tėvas, motina nukeliavo amžinastin, pasiliko sušelpiti pinigiska pagelba, vadinasi posmertinė. Gal nevienam, ar nevienai, netik ką nereikėjo nuliudimo dienos atsisikirus, su savo mylimu nariu šeimynos, rupinties kur gauti lėšų palaikyti velionio kuną, bet da likusieji centai sumažina gailestį širdies, malant, jog da nor tuo syk galima bus atsiginti nuo alkio. Kiek tai jau buvo sušelpa narių menkai pasiturinčių, varguolių, užėjus sunkioms

Seka ant 7-to pusl.

Sus. L. R. K. A. Sanarių Stovis UŽ 4-tą BERTAINĮ, GRUODŽIO MĖN., 1912 MET.

Kuopa	Piln. an.	Suspend.	Išbraukti	Kuopa	Piln. an.	Suspend.	Išbraukti
1	192	10	1	46	25	1	91
2	103	2	—	47	62	3	92
3	64	1	—	48	2	—	93
4	73	2	—	49	17	—	94
5	24	—	—	50	38	1	95
6	57	—	—	51	72	1	96
7	266	12	2	52	13	1	97
8	148	7	2	53	17	—	98
9	21	4	6	54	29	—	99
10	78	5	—	55	12	1	100
11	177	17	2	56	72	3	101
12	35	—	—	57	21	—	102
13	181	7	3	58	55	—	103
14	4	—	—	59	6	—	104
15	55	—	2	60	43	2	105
16	20	7	5	61	175	3	106
17	187	4	2	62	17	—	107
18	21	—	—	63	28	—	108
19	14	7	—	64	6	—	109
20	36	—	—	65	15	1	110
21	138	7	7	66	39	—	111
22	2	—	—	67	19	2	112
23	27	1	—	68	19	—	113
24	162	—	—	69	21	1	114
25	15	—	—	70	36	—	115
26	42	—	2	71	39	—	116
27	33	—	—	72	2	1	117
28	147	—	1	73	13	1	118
29	22	—	—	74	34	—	119
30	136	4	1	75	70	—	120
31	183	23	4	76	12	—	121
32	5	—	—	77	73	—	122
33	12	—	—	78	14	—	123
34	8	—	—	79	4	—	124
35	12	—	—	80	22	—	125
36	118	9	4	81	16	—	126
37	10	—	—	82	5	—	127
38	102	1	1	83	25	—	128
39	10	—	—	84	21	—	129
40	149	5	2	85	60	6	130
41	44	—	3	86	23	3	131
42	83	1	3	87	19	—	132
43	49	—	1	88	35	2	133
44	29	—	—	89	6	—	134
45	19	—	—	90	33	3	135

II SKYRIAUS.

1	1	—	—	81	1	—	—
2	3	—	—	82	1	—	—
3	—	—	—	83	2	—	—
4	—	—	—	84	2	—	—

III SKYRIAUS.

1	1	—	—	94	11	—	—
2	2	—	—	95	1	—	—
3	1	—	—	96	2	—	—
4	1	—	—	97	2	—	—
5	1	—	—	98	2	—	—
6	1	—	—	99	2	—	—
7	1	—	—	100	1	—	—
8	1	—	—	101	1	—	—
9	1	—	—	102	1	—	—
10	1	—	—	103	1	—	—
11	1	—	—	104	1	—	—
12	1	—	—	105	1	—	—
13	1	—	—	106	1	—	—
14	1	—	—	107	1	—	—
15	1	—	—	108	1	—	—
16	1	—	—	109	1	—	—
17	1	—	—	110	1	—	—
18	1	—	—	111	1	—	—
19	1	—	—	112	1	—	—
20	1	—	—	113	1	—	—
21	1	—	—	114	1	—	—
22	1	—	—	115	1	—	—
23	1	—	—	116	1	—	—
24	1	—	—	117	1	—	—
25	1	—	—	118	1	—	—
26	1	—	—	119	1	—	—
27	1	—	—	120	1	—	—
28	1	—	—	121	1	—	—
29	1	—	—	122	1	—	—
30	1	—	—	123	1	—	—
31	1	—	—	124	1	—	—
32	1	—	—	125	1	—	—
33	1	—	—	126	1	—	—
34	1	—	—	127	1	—	—
35	1	—	—	128	1	—	—
36	1	—	—	129	1	—	—
37	1	—	—	130	1	—	—
38	1	—	—	131	1	—	—
39	1	—	—	132	1	—	—
40	1	—	—	133	1	—	—
41	1	—	—	134	1	—	—
42	1	—	—	135	1	—	—

VAIKŲ SKYRIAUS.

1	28	—	2	42	20	—	2	86	3	—	—
2	11	—	3	46	3	—	3	90	7	—	—
3	5	—	—	50	4	3	—	93	1	—	—
4	3	—	—	51	6	—	—	96	2	—	—
5	6	2	—	52	4	—	—	106	1	—	—
6	12	—	—	54	1	—	—	107	11	—	2
7	1	—	—	57	10	1	—	108	4	—	—
8	1	—	—	58	9	—	—	109	1	—	—
9	1	—	—	60	4	—	—	114	18	1	—
10	1	—	—	61	22	—	—	115	1	—	—
11	3	1	—	62	1	—	—	119	8	—	—
12	7	—	—	64	4	—	—	120	6	—	—
13	9	—	—	68	5	1	—	122	1	—	—
14	12	—	—	70	1	—	—	123	4	—	—
15	1	—	—	73	5	—	—	132	1	—	—
16	70	—	—	75	15	—	—	133	2	—	—

SUSPENDUOTI NARIAI UŽ

4-TĄ BERTAINĮ, 1912m.

1	1	—	—	16	1	—	—	31	1	—	—
2	1	—	—	17	1	—	—	32	1	—	—
3	1	—	—	18	1	—	—	33	1	—	—
4	1	—	—	19	1	—	—	34	1	—	—
5	1	—	—	20	1	—	—	35	1	—	—
6	1	—	—	21	1	—	—	36	1	—	—
7	1	—	—	22	1	—	—	37	1	—	—
8	1	—	—	23	1	—	—	38	1	—	—
9	1	—	—	24	1	—	—	39	1	—	—
10	1	—	—	25	1	—	—	40	1	—	—
11	1	—	—	26	1	—	—	41	1	—	—
12	1	—	—	27	1	—	—	42	1	—	—
13	1	—	—	28	1	—	—	43	1	—	—
14	1	—	—	29	1	—	—	44	1	—	—
15	1	—	—	30	1	—	—	45	1	—	—

4-TĄ BERTAINĮ, 1912m.

1	1	—	—	16	1	—	—	31	1	—	—
2	1	—	—	17	1	—	—	32	1	—	—
3	1	—	—	18	1	—	—	33	1	—	—
4	1	—	—	19	1	—	—	34	1	—	—
5	1	—	—	20	1	—	—	35	1	—	—
6	1	—	—	21	1	—	—	36	1	—	—
7	1	—	—	22	1	—	—	37	1	—	—
8	1	—	—	23	1	—	—	38	1	—	—
9	1	—	—	24	1	—	—	39	1	—	—
10	1	—	—	25	1	—	—	40	1	—	—
11	1	—	—	26	1	—	—	41	1	—	—
12	1	—	—	27	1	—	—	42	1	—	—
13	1	—	—	28	1	—	—	43	1	—	—
14	1	—	—	29	1	—	—	44	1	—	—
15	1	—	—	30	1	—	—	45	1	—	—

4-TĄ BERTAINĮ, 1912m.

1	1	—	—	16	1	—	—	31	1	—	—
2	1	—	—	17	1	—	—	32	1	—	—
3	1	—	—	18	1	—	—	33	1	—	—
4	1	—	—	19	1	—	—	34	1	—	—
5	1	—	—	20	1	—	—	35	1	—	—
6	1	—	—	21	1	—	—	36	1	—	—
7	1	—	—	22	1	—	—	37	1	—	—
8	1	—	—	23	1	—	—	38	1	—	—
9	1	—	—	24	1	—	—	39	1	—	—
10	1	—	—	25	1	—	—	40	1	—	—
11	1	—	—	26	1	—	—	41	1	—	—
12	1	—	—	27	1	—	—	42	1	—	—
13	1	—	—	28	1	—	—	43	1	—	—
14	1	—	—	29	1	—	—	44	1	—	—
15	1	—	—	30	1	—	—	45	1	—	—

4-TĄ BERTAINĮ, 1912m.

1	1	—	—	16	1	—	—	31	1	—	—
2	1	—	—	17	1	—	—	32	1	—	—

MARK TWAIN.

HUCKLEBERRY FINNAS

Apysaka.

Vertė JONAS KMITAS.

Džimas išpasakojo viską, kaip buvo, su mažiausiomis smulkmenomis ir, žinoma, su pridėkais. Paskui ve pasakojo išnaudo ir kiekvieną dalyką aiškino savotiškai, nes tą sapną laikė sau už pasargą. Pirmiausiai su tiktoji sala, reikė žmogų, kurs norėjo padaryti mums ką gero, bet ne duos jam "sriovė", vadinasi, kitas žmogus, kurs anąjį nuo mūsų atitolys. "Šukavimai" reikė, kad kartkartėmis išgirsime persėgėjimus, bet jeigu nenorėsime jų suprasti, tai nenukreips jie nuo mūsų nelaimės, priešingai daugiau dar bėdos pagamins. "Salukės" reikšia visokius nesmagumus, kurių patirsime nuo žmonių nedorų, žemo pobūdžio ir mums neprilankių, bet jeigu pasidabosime ir su jais nesibarsime, tai nieko blogo nuo jų neaptursime ir iš "tamsių miglų" išplauksime ant plačios upės, vadinasi, be kliuties nusiursime į tas valstijas, kur nėra vergybės. Ir taip užsibaigs mūsų visi vargai.

— Tai puikiai išaiškina savo sapną, — atsiliepiu, — bet pasakyk iš kur atsirado šitie daiktai. Juk tai ne sapnas. Žiūrėk...

Čia parodžiau jam ir visokias šakas, šlamštus ir lapus, kurių pilna buvo ant tropto, taipgi ir nulauztą vairą, kurs nužudo bestumiant jam troptą nuo krašto, kada buvo įkliuvęs siauroj vagoj, tarp krumų.

Džimas pažūrėjo įk ruvą šakų, paskui į mane, bet tasai sapnas taip tvirtai įstrigtį jo mintin, kad negreitai atsakė:

— Ką tai reikšia? Tuoj pasakysiu. Kada pailsės nuo vairavimo ir šaukimo tavęs ėjau gultu, tai man rodės, kad širdis plis tavęs besigailint. Kada gi pabudęs, pamačiau savo Hucką sveiką ir gyvą, tai vos neapsiverčiau iš džiaugsmo ir beveik norėjau prieš tavę atsiklaupyti ir kojas tau išbučiuoti. O tu apie tai tik galvojai, kad prigauti senį Džimą ir paikšu pastatyti. Taigi tos visos sąslavos, kurias matai čia ant tropto, yra tavo minčių paveikslas. Nes sąslavomis yra tokie žmonės, kurie teršia savo prietelius ir džiaugiasi, jeigu juokais juos palieta.

Tai pasakęs, Džimas išlėto atsistojo ir nuėjo į budą. Daugiau nieko nesakė, bet ir to pakako. Jaučiausi tokiu menkučiu, kad veik galėčiau atsiklaupyti ir bučiuoti to juoduko kojas.

Visas bertainis praslinko, kol persigalėjau ir nuėjau pas tą nigerį nusizeminti ir prisipažinti prie kaltės, bet padariau taip, ir kas svarbiausia, niekados to nesigailėjau. Niekados paskui nekračiau iš jo juokų ir tasyk nebučiau to padaręs, jeigu bučiau prijautes, kad Džimas taip atjaus tą mano šposą.

XVI.

Luktestis. — Begėdiška melagystė. — Plaukantieji pinigai. — Pravažiuojam pro Kairą. — Išplaukiu ant kranto. —

Permiegojė beveik visą dieną, nakčia vėl leidomes į kelionę. Priešais mus plaukė labai didelis troptas, ant kurio buvo mažiausia kokia trisdešimt žmonių, nes suskaičiau ant tropto net penkias budeles, puikiai pastatytas. Viduryje buvo sukurta ugnis, o iš priešakio ir užpakalio plėvesavo vėluvos ant augštų stiebų. Bepigu but tokio tropto savininku.

Naktis buvo apsiniaukus ir šilta. Upė toj vietoj taip buvo plati, kad nei krantų nesimatė. Vos iš tolo galėjai pastebėti tamsius miškus, be jokio žiburėlio. Kalbėjome apie Kairą ir nežinojome, kaip išpėti, ar tai bus tas pagedaujamas Kairas, ar kitas miestas, jeigu kokį privažiuosim. Aš tvirtinau, kad vargu išpėsiva, nes girdėjau, kad Kairas labai mažas, vos keliasdešimt namų, tai nakčia nebus jo nei matyt. Džimas sakė, kad pažįsime Kairą, nes ties juo kita upė įpuola į Missisipi. Bet man išrodė, kad jeigu ten, o upė dvišaka, tai nežinosim prie katros šakos guli Kairas. Tie žodžiai uždavė Džimui rūpesčio, o taigi ir man, nes ištiesų nežinojome, ką čia padarius? Galų gale nusprendėva, kad vos tik pastebėsime kur žiburi, tai tuoju važiuosim ant kranto pasiklausti. Sakysiu kad drauge su tėčiu važinėjau prekyaut, bet gerai nežinova, kur yra Kairas. Džimas pagyrė, tai esant gera mintis ir pastyžova taip padaryti. Tuosyk beplaukdami dairėmės, ar kur nepastebėsiva žiburio. Džimas labai norėjo pamatyti Kairą, nes tasyk tuoj taptų liuosu, o jeigu pražiopsos, tai vėl gal teks sugrįžti į vergijos šalį ir tada sudiev liuosybė! Taigi kas valandėlė jis karštligiškai pašokdamas surikdavo:

— Ar jau čia Kairas?

Bet Kairo nebuvo. Džimui vaidinosi tik kladžiojanti žiburiai. Tečiau nesiliovė dabojęs. Net drebejo nabagas iš nekantrumo liuosu palikti. Turiu pasakyti, kad ir aš taja karštligė užsikrėčiau. Taip, Džimas buvo liuosas, bet kas čia kaltas? Ugi aš pats. Jokiu budu negalėjau atsikratyti sąžinės graužimo. Taip jinai mane kankino, kad neradau sau atsilisio nei vietos. Pirmiau tai man nei mintin neparėjo, ką aš buvau bedarbas, bet dabar viskas buvo aišku. Norėjau įtikinti save, kad ne būtina čia mano kaltę, nes Džimas patsai pabėgo nuo savininko. Tečiau negalėjau atsilisėti: sąžinė nesilio-

vė išmėtinėjus. "Juk tu žinojai, kad jisai pabėgo liuosybės jėškotų, taigi galėjai privažiuoti kur prie krašto ir pranešti apie tai žmonėms". Ir tai teisybė. Nuo tokio užmėtinėjimo negalėjau apsiginti. Sąžinė kalbėjo man toliau: "Ką gi tau padarė toji vargšė pana Watson, kad jos nigeriui leidi pabėgti ir nei vienu žodžiu nepasipriešini? Už ką tu taip niekėsiškai su ja elgiesi? Juk jinai mokino tave skaityti lavino tavo budą ir velijo tau kuogeriausiai". Jaučiausi taip pažemintu ir prislėgtu, kad norėjau numirti. Sukinėjau po troptą, kodamas su savim, ir Džimas paskui mane vaikšėjo. Kaip tik jisai, pasižokėjęs iš džiaugsmo, surikdavo: "Žiūrėk, tai Kairas", tai rodos kaip kokia yla mane peršmeigdavo.

Džimas kalbėjo garsiau, o aš kalbėjau patsai su savim. Džimas sakė, kad vos prisigaus į liuosą valstiją, tai taupsis pinigų neišleisdamas nei vieno cento, kol neišpirks savo pačios, kuri tarnavo ant farmos, nepertoli nuo panos Watson. Paskui abudu dirbsią, kad išpirks dvejatą vaikų. O jeigu savininkas nenorės jų parduoti, tai pasamdysis koki Abolitionistą, kad juos išvogtų.

Net drugys mane krėtė, klausant tokios kalbos. Džimas niekados nedrįsdavo pirmiausiai taip šnekėti. Tik žiūrėkit, kas su juo pasidarė, kaip pasijuto busias liuosu. Gerai sako senas priežodis: "Duok nigeriui colį, tai jis pasiims visą mastą". Ir viskas per mano neapsižiūrėjimą. Ir taip kalba tasai nigeris, kuriam aš padėjau pabėgti, ir tiesiog sako, kad pavogsias savo vaikus — nuo to žmogaus, kurio aš visai nepažinojau ir kurs man nieko blogo nepadare.

Man buvo nesmagu, kad Džimas gali taip sakyti, kad jis taip žemai nupuolė. Sąžinė taip pradėjo mane graužti, kad galutinai tariu sau: "Kas bus, tai bus — dar nepervėlu — privažiuosiu prie krašto ir pasakysiu". Tuojau pasijutau ramiau ir lengvu, kaip plunksnelė. Mano rupestis dingo, pradėjau smarkiai žvalgyties, ar nepastebėsiu kur žiburio. Ilgainiui pamačiau. Tuosyk Džimas suriko:

— Jau mudu liوسي, Huckai, jau liوسي! Šok kuogreičiausiai ir irkis prie krašto! Jau matyt tas brangus Kairas, pažistų jį gerai!

— Sėsiu ir veltį ir pažiūrėsiu, — atsakiau. — Gal tai ne Kairas.

Bematant Džimas parengė veltį, paklojo pasostėn senus savo trinyčius, kad man būtų minkšta sėdėti, ir padavė man vairą. Vos pradėjau rities, jis tarė:

— Neužilgio šokinėsiu iš džiaugsmo, ir vis per tavo priežastį, Huckai. Tuoj busiu liuosas. Niekados to bučiau neatsiekęs, jei ne tu. Huckas tai padarė. Neužmiršiu to niekados. Tu geriausias prietelis, kokį kada nors senis Džimas turėjo.

Pradėjau rities, drebedamas iš nekantrumo, kad jį išduosiu, bet kad tai pasakė, tai rodos atėmė visą mano drąsą. Taigi visai nesiskubinau ir nežinojau, ar man džiaugties iš savo pasirizimo, ar ne. Nusirius man kokią penkiasdešimt mastų, Džimas vėl atsiliepė:

— Važiuk, važiuk, mano brangus Huckai. Tu vienatinis baltasis, kurs senam Džimui išlaiko žodį.

Aš vos galėjau susivaldyti. Bet — visticiek padarysiu savo, — turiu padaryti. Ugi štai pamačiau, atplaukia valtys, o joje sėdi du vyru su šaudyklėmis. Juodu sustojo ir aš sustojau.

Vienas užklausė:

— Kas tenai matyt?

— Troptas, — atsakiau.

— Ar tu nuo jo važiuoji?

— Taip.

— O kiek ten vyrų?

— Tik vienas, tamsta.

— Šiunakt iš čia pabėgo penki nigeriai. Ar tasai žmogus baltas, ar juodas?

Negreitai atsakiau. Norėjau, bet žodžiai nėjo iš burnos. Porą sekundų bandžiau persigalėti, bet turbūt aš ne vyras, tik zuikis. Jaučiau, kad netenku įjegu, taigi atriečiau:

— Baltas.

Man rodos, kad mudu patįs pažiūrėsiu.

— Ir aš to labai norėčiau, — atsakiau, — nes ten yra mano tėtis, tai gal padėsite jam pritraukti prie krašto troptą. Tėtis serga ir mama ir Marijona.

— Po galų! Neturiva daug laiko, vaiki. Bet pabandysiva.

bandysiva. Nagi vairuok. Važiuosiva drauge.

Pradėjau vairuoti ir jie taipgi. Sudavęs porą kartų vairu ir vandenį atsiliepiu:

—Tėtis bus labai tamstoms dėkingas. Kaip tik ko paprasau pritraukti troptą prie krašto, tai visi nuo manės bėga, o aš nepajiegiu.

— Tai keista, po plynių. O pasakyk, vaiki, kuo serga tavo tėtis?

— Jisai — jisai — serga, — tai nieko ypatingo, tamstos.

Sustojo vairavę. Jau troptas buvo nepertoli. Viens atsiliepė.

— Vaiki, tu meluoji. Kuo iš tikro tavo tėtis serga? Pasakyk teisybę, geriau tuo išėsi.

— Pasakysiu, tamsta, — tikrai pasakysiu, — tik, meldžiamai neapleiskit mūsų. Jisai — jisai serga — Arčiau priplaukite, tamstos, pamėtėsiu virvę, tai jums nereiks arti privažiuoti prie tropto — nagi, meldžiamieji!

— Vairuok atgal, Jonai traukis atgal! — sušuko vienas.

Juodu pasivarė atgal.

(Toliaus bus).

First National Bank

PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITORY

KAPITOLAS \$375,000.00

Perviršis ir nepa-

dalyta nauda 490,000.00

Už sudėtus pinigus moka 3-čią

nuosimti.

WM. S. Mc LEAN, President,

FRANCIS DOUGLAS, Cashier

R. H. Morgan
Išdirbėjas Kepu-
rių, Kukardų, Vė-
liavų, Antspaudų,
šarpu ir kitų tam
panašių dalykų.

Reikalauk Kata-
logo.

R. H. MORGAN
13 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A.

RUPTURA
Išgydoma Chemiško-Elektro
metoda be pello ir operacijos

Dėkingumo paliudijimai nuo dė-
kingų žmonių.

Abneris Welshas sako:

"Po daug metų kentėjimo įkros rup-
tūros esu visai išgydytas per Dr. O.
Malley, ir dabar visai nenešioju raiš-
čių". Mr. Welsh yra superintendentu
Jackson — Woodin Car Works, Ber-
wick, Pa., ir jo žodis daug reikšia, ku-
rie turi panašius kentėjimus. Jis ne-
buvo atitrauktas nuo jo kasdieninio
užsiėmimo, kuomet buvo gydomas, iš-
skiriant tą laiką, kada turėjo būti Dr.
O'Malley'o office, kur buvo gydomas
nauja metoda, nevertojant nei pello,
nei operacijos. Šimtai paliudijimų ga-
lima matyti office nuo išgydytojų.

Skaityk, ką sako išgydyti paci-
jantai apie Dr. O'Malley'ą:

Unijos Dokų užveidėtojas Raub'o

Kasyklų, Luzerne, Pa., sako:

Courtdale, Pa., Nov. 26, 1911.

Brangus Rr. O'Malley:

Aš rašau Tamstai šį laišką, kad prane-
ščiau Tamstai, jog aš rekomenduosiu
Tamstą kiekvienam Ruptura sergan-
čiam; kadangi aš buvau baisiam pa-
dėjime, bet nuo Tamstos vaistų likau-
si visiškai išgydytu. Aš duodu pa-
velgijimą pavartoti mano vardą, kad ir
kiti ligoniniai gali būti išgydyti.

Ad. Kutenberger,

Box 131, Luzerne, Pa.

Raiščia prašalinami ant visados.

Dr. Alex. O'Malley

(Specialistas)

Knygėlė apie gydymą Rupturos per

Elektro-Chemišką metodą siunčiama

už 2c. pačiam marke.

NAMU OFFISAS.

158 So. Washington St.

Wilkes-Barre, Pa.

Ten kur galite rašyti ir kalbėti lie-
tuviškai ir lenkiškai.

Užsisakykite kitiems metams

pigų, dailų, lengvą skaitomą, vi-
sur Lietuvoje išsiplatinsį ir ge-
rai žinomą laikraštį:

"AUŠRA"

Einantį kas dvi savaiti.

"Aušra" atseina: metams tik

1 rb. 50 k., pusei metų — 75k.

3 mėn. — 40 k. "Aušra" veda-

ma lietuvių-katalikų dvasioje. Jo-

je skaitytojai ras daug gerų pa-

tarimų ir nurodymų, kaip tėvynę

mylėti, kaip dorai gyventi, kaip

žemę dirbti ir savo buvį pagerinti.

"Aušroje" tilps daug gražių

apsakymėlių iš žmonių varguolių

gyvenimo, daug visokių gerų ir

naudingų žinių ir pasiskaitymų.

Plačiai joje bus aprašomi Dumos

darbai ir visokie atsitikimai Lie-

tuvoje, Rusijoje ir visame sviete.

Plačiai bus rašoma apie karus

(vairas). Nė vienas laikraštys

skaitytojas neris tiek žinių iš

Vilniaus gubernijos lietuvių gy-

venimo, kaip "AUŠROJE".

"Aušra" rašo labai suprant-

mai, kad visi lietuviai ir mažai

rašto mokėdami gerai ją supras-

ty. "Aušra" puošia gražus pa-

veiksliūliai.

Siunčiant pinigus ir rašant

"Aušrai" reikia padėti toks adre-

sas: Vilnius, "Aušros" redak-

cijai prie šv. Mikalojaus baž-

nyčios.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero
Seseru Seminarija
CHICAGOJE.

Vienuolynė yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių sly-
rių pradinė mokykla ir augstoji mokykla (High School).
Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites moki-
nimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie regulieriškojo
mokslo, arba ir atskirium, yra mokinama: muzika, pašy-
mas, siuvinėjimas ir taip toliau.
GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.
Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės
šiuo antraštu:

**Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.**

"DRAUGO" SPAUSTUVĖJE GAU-
NAMOS SEKANČIOS KNYGOS:

1. Fabiolė arba Bažnyčia katalikams. Parašė Kardinalas Wisnoma, Vertė Vytautas. Labai graži apysaka iš pirmųjų krikščionybės amžių. Kaina \$1.00
2. Evoliucija, ne Revoliucija. Parašė Patrimpas. Iš šios knygos galima susipažinti su sociologijos mokslu. Skaitytojas ras joje praktiskus nurodymus Lietuvos visuomenės veikimams. Kaina 35c.
3. Kodėl neimti išpažinties? Parašė Kun. Aloyzjus J. Warol, J. D. Vertė kun. V. D. Didelai naudinga knyga. Suma visus bedievių argumentus prieš išpažintį. Reikalinga pasiskaityti kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuviui. Kaina 25c.
4. Katritė. Trivelkis Dramos Pa-
veiksliūlis iš liaudies gyvenimo. Len-
kiškai parašė Karvotova. Vertė A.
Vegėlė. Elies sudėję A. Zalvarnis.
Labai tinka scenai. Kaina 15c.

5. Užkrečiamųjų — lūpmųjų ligų iš-
pletojimo būdai ir kova su jomis.
Parašė Dr. A. L. Graičiūnas. Knyga
reikalinga kiekvienam šeiminkui.
Ją perskaitę, žinos, kaip pasisaugoti
nuo dangulio ligų. Kaina 15c.
6. Lietuvių Tautos Memorialas, J. Ga-
brio įduotas tautų kongresui London-
e. Labai įdomi knygtė. Pelnas
iš šios knygtės eis Lietuvos Infor-
macijos Biuro Paryžiuje. Kaina 10c.
7. Degtinė. Vienaveiksmis scenos vaiz-
dėlis. Lenkiškai parašė Kazimieras
Gorlezyk. Vertė A. Vegėlė. Tinka
blaiviniukų rengiamiesiems vaka-
rams. Kaina 10c.
8. Trumpas Katekizmas. Be šito kate-
kizmo engali apieiti, jei mokini va-
kų poterių. Kaina 10c.
9. Apsvarstyk! Atlikusiems misiją pa-
minkėlis. Parengtas iš gerbiomojo
Tėvo Kazimiero, Kapucino, pamok-
lų. Šita knygtė labai reikalinga
visiems, kurie girdėjo Tėvo Kazi-
miero pamokslus. Kaina tikrai 5c.

FABIOLE,
gari kardinalo Wisnomos apysaka.
Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną ag-
zampatorių, nuolaidžiamas didelis au-
timitis. Gamina pas:
REV. V. VARNAGIUS,
515 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

**—NAUJA KNYGA—
BIBLIJA**

arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra
katalikiškas.

Kaina \$2.00, Su Persiuntimu \$2.15

Adresas:

Rev. S. Panticius, Shenandoah, Pa.

NAUJAS GYVENIMAS!

TIKRI NAUJI METAI
Tik tada pastoja žmogui, kada užstoja naujas gyvenimas, kaip
paliuoguoja nuo visokių varginimų ir numeta nuo savęs ligas,
vyriausį skaudėjimų našą.

Philadelphos M. Klinikas daugybės žmonių apdovanojo su
tikrais naujais metais, suteikiant naujų gyvenimų ir
džiaugsmų, išgydant sergančius psėvelius, sugrąžinant
gerą sveikatą, ir brangiausią žmogaus turį. Iš dan-
gelio štai patys žmonės kalba:

GARBUS TAU TIE TI DR. KLINIKOS! Pirmiau
gavimu Jūsų ligakarstų buvo tiek bloga, kad dirbt nega-
lėjau. Paklauius draugų rodos — atsišaukiau ir kaip
apturėjau Jūsų Mylistos ligakarstus, kurias suteiktė, su-
vartojau, tai trumpam laikui išėjau ir visi skaudėjimai
bei romatizmas išnyko. Dabar sveikas, linksmas ir tūkstąjį kartų dėkauju. Savo draugams
reikalaujantiems gero Doktoro pagalbos, visada rėdysiu kreiptis prie Jų.

Su guodone **A. KARANAUSKAS**, Box 233, Seelyville, Ind.

H. HARSKOVIČ, 1723 Hancock St., Philadelphia, Pa. Labai sirgus sunkia vyriaus-
liga. Nuodugniai išgydytas, širdingai dėkaujuo Klinikai už gerą sveikatą ir naujų gyvenimų —
tikrą naujų metų.

Nemačiau yra dideinga **Mrs. MARE O'PENE, iš Conemaugh, Pa.** kuri sirgusi 9 metus skau-
dėjimo galvos, kojų, vidurių, pūslių, ir baltųjų tokių liga, dabar džiaugiasi su nauju gera
sveikata ir didele. Philadelphos M. Klinikai. Kurio tikros ligakarstus ir tobulas daktaras išgydė

KAIP DAUGELI, TEIP IR TAVE GALIMA IŠGYDYTI,
jei tik nori be pello ir operacijos. **PHILADELPHOS M. KLINIKAS** užvedė daugybės naujų
ligakarstų, išradimų ir pagerinimų, taip kad kitur geresnių ligakarstų negalima gauti. Cio-
nal, apert kitų, yra gaus specialistas daktaras nuo vyriausio ligų.

JEIGU negali prisiūti asabiškai, tai parašyk lietuviškai las lenkia, o gausi rodę, pamokini-
mus, reikalingus ligakarstus irant vietos išgydyti. Apturėti tik geriausias pagalbos nuo visokių
ligų, kaip **VYRU, taip MOTERU**, bei kurios tik varginamui užpūla: kaip švieži, taip užsi-
nėjusi, kaip ir nuo to, ką kiti daktarai nesumanė išgydyti. Kreiptis drąsiai, neklaidijant,
išuom adresu rašyti:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.
VALANDOS kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėliomis nuo 10 iki 3 p. p.
Ir vakarais nuo 6 iki 8 Uteriniais ir Pėntynėmis.

Philad. Med. Klinikai tikrai galime tikrai Padėdavome iškart, teisiškai!

**Wilkes-Barre
Deposit & Savings
BANK,**
71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150,000.00
Perviršis 500,000.00
Depozitai 2,700,000.00

Moka 3-čią nuosimti nuo sudėtų
joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ry-
to iki 3 popietu. submomis nuo
9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val.
vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir
ietuviškai.

Naudingiausias mėnesinis, rupi-
nantysis vien tik jaunuomenės
reikalais laikraštis

PAVASARIS

Kaina jo sekantiems metams
Lietuvoj tik 1 rub., o pusemetiui
50 kap.;

[Tasa nuó 5-to pusl.

Šalia to viso pradėjo šaukis Sus. L.R.K.A. gailėtinai gos rankos vargdiniai našlaičiai, kuriuos dėl vienokio ar kitokios priežasties, pasiekė nelemtas likimas. Kaigi padarius. Pasilikti kūdikiu, ant taip graudingo šauksmo, pervėrančio kiekvieną širdį — susivienijimas negalėjo. Štai per 27-tą Seimą, įsteigia atskirą fondą vadinamą. "Našlaičių Fondą" ir pradžia tam padarė susirinkusieji delegatai seime, sumeddami suviršį \$7500, taipgi nutarta, kad kiekvienas narys mokėtų tą fondą po 5c. metams. Tų centų Susivienijimas rūpintis nušluostyti ašaras n

“Lud” rašo, jog Baltijoje esąs tikrai... gyvas **pleziosauros**. Kiek milijonų metų tu skaito tas žilas senovės atlikuonis? Kaikurie paleontologai tvirtina juk, kad

kevičienė O., Maliaucka V., L
lius K., Smulskis L., Tutuvičienė
L., Mickus S., Skučas T., Man
žarskas K., Valiukevičius M.
Skitkus M., Sareikienė M., M.
kevičienė O., Gudeliūnas J.
Žilinskas K., Martusevičius J.
Martusevičius J., Martuseviči
M., Martusevičienė A., Klimav
čius J., Abromaitis P., Radz
vičius J., Rimkus J., Mangalen
P., Gudeliūnas V., Jermalaviči
M., Velyvis V., Kavaliauskas L.
Pinkiūnas A., Burinokas A., Ri
kevičius A., Klara N., Mačiok
A., Karpinskas J., Valentuk

A. Saldukas,
4617 So. Hermitage ave.
Chicago, Ill.

einai, Suvalkų gub., Rus

VIETINĖS ŽINIOS.

Ar gi kunigas?

Girdėjome, kad iš Lietuvos atvažiuojas į Chicago koks tai kunigas su stebuklingu Dievo Motinos paveikslu. Laikysias pamaldas Town of Lake kioje tai salėje netoli nuo šv. Kryžiaus bažnyčios. Sakramentus dalšias uždyk. Jei žinia teisinga, tai toks bus stebuklingas paveikslas, tokie ten ir sakramantai (?), toks ten ik kunigas (?).

"Kova" Town of Lake.

Sekmadienio (5 sausio) vakare J. Elijošiaus salėje buvo vaidinama drama trijuose aktuose vardu "Kova". Dramos turinys: dvarponis parduoda mišką už kelis tukstančius rublių, už kuriuos ketina vežti savo pačią užsienin gydyti. Bet užveidas gautus už mišką pinigų išdalina badaujančioms dvaro kumečiams. Prikalbina jį prie tokio darbo pono augtinę, labai idealę mergaitę, kuriai vien turėję vargėnių gerovę ir apšvietimą. Dramos pabaigą galima numanyti: užveidas tampa pavarytas nuo vietos ir važiuoja duonos įieškoti į Rusijos gilumą, o geros širdies ponų augtinė apalpsta ir krinta ant grindų.

Dramos autorė yra badai Bitė ir, kaip partijos žmona, įpylė į ją daug tendencijos. Tame tai ir guli veikalėlio silpnumas. Vaidinimas buvo nekoks. Geriausiai, palyginti, atliko savo roles Žudickis, Drukteinis ir Palekas.

Teatras Naujuose Metuose.

Naujų metų vakare šv. Jurgio svetainėje Nekaltojo Prasiėdimo šv. P. Draugija turėjo teatrą. Vaidino komediją: "Kaip kas išmano, taip save gano". Publikos buvo mažai — gal dėlto, kad šokiai buvo užginti. Vaidinimas išėjo silpnokai. Aktoriai rolių nemokėjo gerai Akeijai truko gyvybės. Geriausiai, palyginti, atliko savo rolę B. Žereikis.

Apgaudinėtojai.

Iš "Lietuvos" No. 1. matyt, jog į Chicago (į Town of Lake) nori atsibastyti P. Urbanas, nes skelbiama esąs pasiūstas nuo "krajavo" arcivyskopo. Kitas koks apgaudinėtojas atsivešias "cudauką abrozda".

Chicagočiai nėra kvaili, parodys neprašytiems išnaudotojams kelią, iš kur bus atvažiuavę.

Amerikos Žinios.

Neleido buvusio prezidento.

Grud. 31 dieną į New Yorką atvyko prancūzų linijos laivu "La Touraine" buvusis Venezuelos prezidentas Cipriano Castro. Tačiau Amerikos vyriausybė tuojau jį suėmė ir uždare ligoninėje ant Ellis Island'o. Kuomet imigracijos valdininkai apreiškė jam jo kajuotoje, kad jie turi paliepiamą suimti Castro, buvusis prezidentas pasakė tik tiek: "Jei jusų šalies įstatymai to reikalauja, tai aš pasiduosiu". Amerikos valdžia bijosi,

kad Castro nepradėtų revoliucijos prieš dabartinį prezidentą Gomez'ą ir jo kinu būdu nenori jo įleisti Amerikon. Jieško priekabiu, kad teisėtai galėtų jį išsiųsti atgal į Franciją. Kabinasi prie sveikatos ir tvirtina, buk jis sergas užkrečiamąją liga.

Castro pridare daug nesmagumų Suv. Valstijoms, kuomet buvo Venezuelos prezidentu.

\$1,070,000 kaucijos dinamininkams.

33 mių vadovai, kurie tapo pasmerkti kalėjimui už vartojimą dinamito kovoję su darbdaviais padavė apeliaciją į augštesnį teismą. Pareikalauta nuo jų labai augstos kaucijos už paleidimą iš kalėjimo. Frank M. Ryan turis užsistatytį \$70,000, kiti mažiau, bet mažiausiai \$10,000. Viso jiems reikia gauti kaucijai \$1,070,000. Paleista atsišaukimai po visą Ameriką, kad geri žmonės užsistatytų kaucijas.

Bostone buvo demonstracija pagarbinimui I. W. W. vadovų: Ettor'o ir Giovanni-tti. Norėta iškelti vėlavu su parašu: "No God, no Country" (Nenorime Dievo nei Tėvynės), bet demonstracijos vadai ir policija ne leido tati padaryti.

Ant Amerikos lietuvių užpuolė epidemija jieskoti Rusijos vyriausybės šnipų. Epidemija apsirgo pirmiausiai socialistai, kurie įsivaidino sau, kad šnipu esąs kum. A. Olšauskis. Paskui pasirodė, kad tai pačių socialistų eilėse esama šnipų. Dabar socialistai jiesko šnipų tautininkų eilėse (gėda mat vieniems nešioti pirmenybės palmą... šnipavime!). "Kova" labai itaria, kad "Lietuva" stovinti aritimuose santykiuose su Rusijos vyriausybė — nes iš kur, girdi, būtų gavusi Konkoliansko "zajavlenije"! Tame pačiame socialistų sąjungos organe, No. 1, paskelbta, buk Chicagoje gy-

venas apysenis inteligentas, S. S. A. narys geras tautininkas kurs tečiau imas regulare algą iš caro vyriausybės. Palaukim, kol p. Adam Kutra pristatys naują affidavit'ą.

Amerikos Socialistų Partija rengiasi išmesti iš savo tarpo William'ą D. Haywood'ą už tat, kad jis yra I. W. W. vadu ir skelbia tiesioginę veikmę.

Taigi, net socialistai šalinasi nuo I. W. W., o lietuvių, kurie save vadina gerais katalikais, visomis kecuriomis rašosi prie I. W. W. Taip padarė andai siuvėju kuopa Baltimoreje. Vadinasi, lietuvių dar nežino, kas yra I. W. W.

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Siulija geriausį būdą įdėti pinigus į lengviausį būdą išimokėjimui morkadžių ar vekselių, pigiau kaip mokant taupymo fondams.

Mēs mokame nuosimėius ant visų taupinio depozitų ir prigelbsime jums įgyti namus.

Pradėk su mums taupimo rokundas ir susipažink.

D. M. GRAHAM, prez.
D. F. GUINAN, Sekr.

FRANK J. DUBSKY

Puikiausia Lietuviška APTIEKA Ant Town of Lake.

1800 W. 47-th Str., Chicago.
Kampus 47-os ir Wood Gatvių.
Telefonas: Yards 820 ir 179
ATIDŽIAI IŠPILDO RECEPTUS

LIETUVISKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.
4600-4602 So. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką užsėdėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siučiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, o svetimi žemi pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame tikėtus ant visų lietuvių ir kraujo ir kraujo, taigi tikėtus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypačiai ir per laiskus. Tik kreipkitės viršininku antrau.

KAIP PAGERINTI BUVI?

Broli Darbininke:

Netikėk tais, kurie tau stengiasi įkalbėti, buk sunaikinęs Kapitalą paversi šitą Ašarų Pakalnę į Rojų. Tas neteisybė! Be kapitalo nieko nėra. Jei nori sau gyvenimą palengvinti, turi žinoti kaip sunkiai uždirbtą pinigą sunaudoti, o tą sužinosi užklaudamas

Wards Peak Mining and Milling Co.

140 Nassau Str. NEW YORK, N. Y.
Rašyk tuojau.

FRED F. KLEKER

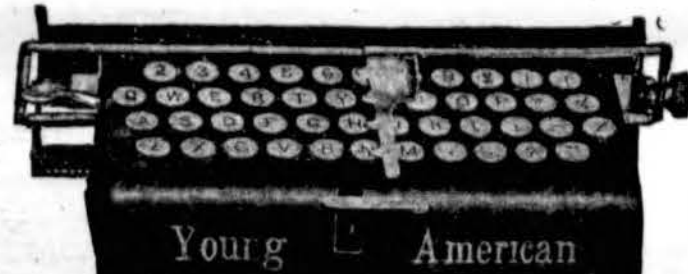
FOTOGRAFISTAS
Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake.
Patarimai ir pasiūlymai 1645 W. 47-th St., Chicago Telefonas: Drovers 285

50.000 Kataliogų DYKAI!

Priegyk už 3c stampa, o apturėsi didžiausią lietuvišką kataliogą LAIKRODŽIŲ, ŽIEDŲ ir visokių aukso ir sidabro daiktų. Siunčiam į visas dalis svieto. Mūsų kataliogas persto didžiausią Aukso ir Sidabro Daiktų Krautuvę, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis kataliogas turi rasti kiekvieno lietuvių stuboj, nes jis apsaugoja žmones nuo apgavikų. Reikalaukite tuojau.

J.P. Tuinila, 822 Washington St. BOSTON, MASS.

Naujų sios mades Drukavimo Masinės \$7.00

Jeigu neturi mano katalogo tai prisiųsk už 2c. pačtinę markę, o apturėsi didelį puikų katalogą, kuriame rasi kainas geriausių Armonikų, Skripų, Triubų ir daugybės kitonikų Muzikališkų Instrumentų, Knygų ir Maldaknygų, kokių tik randasi lietuvių kalboje. Gražių popierių Gromaformos rašymui su puikiaisiais apskaitiniais su drukuotais aplink konvertais, tuzinas už 25c., penki tuzinai už \$1.00. Storninkams, agentams ir pedioriams parduodu visokius tavorus labai pigiai. Reikalaukite visko pas tikrą lietuvi, o gausite teisingus tavorus.

W. WADELIS. 112 Grand St., Brooklyn, N. Y.

EDMUNDO STEPONAICIO RAŠTAI

Pilnas posmerstinis eiliu ir prozos rinkinys, jau atspausťas. Kaina tik \$1.00
Tuos, mus jaunučio poetos, poezijos žiedus, galima gauti pas:
AL. STEPONAITIS,
745 Glenmore ave., Brooklyn, N. Y.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

JKURTA 1867 M.
S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradėdam nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimėius ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.
Atdaras Subatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkičius; skolina pinigus ant įtaisytu savasčių (properčių).

SVEKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo kelidikos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA

PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti visą lietuvių nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir paskelbtomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kum silpnų.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgą metų patirtimi išrado daugybę specialią gyduolių, sutaisyti iš žvėzių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai paskelbtai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandelyje sukrautos ir gaunamos sekandios gyduolės:

Kraujo Valytojas.....	\$1.00	Nuo galvos skaudėjimo.....	10c.	ir 25c.
Gyvasis Balsamas.....	75c.	Nuo kojų nuosaudų.....	10c.	ir 25c.
Servų Stiprintojas.....	30c.	Nuo dantų skaudėjimo.....	10c.	ir 25c.
Vaisas del Vidurių.....	50c.	Nuo peršalimo.....	25c.	ir 50c.
Kraujo Stiprintojas.....	50c.	Plaukų stiprintojas.....	25c.	ir 50c.
Nuo kosulio.....	50c.	Limmentas arba Expector.....	25c.	ir 50c.
Nuo gerklės skaudėjimo.....	25c.	Nuo plaukų žilumo.....	50c.	ir 1.00
Skilvinės proktos.....	10c.	Nuo Reumatizmo.....	50c.	ir 1.00
Puikios del kepenų.....	25c.	Nuo lytinių ligų.....	50c.	ir 1.00
Blakčių naikintojas.....	10c.	Nuo dusulio.....	50c.	ir 1.00
Del širdies skaudėjimo.....	50c.	Nuo kirmėlių.....	25c.	ir 50c.
Aratatinis plovimas.....	25c.	Nuo skrandžio.....	25c.	ir 50c.
Nuo kojų prakaitavimo.....	25c.	Nuo viduriavimo.....	25c.	ir 50c.
Gydančios mėsos.....	25c.	Nuostabi del vaikų.....	25c.	ir 50c.
Antiseptikas muilas.....	25c.	Proktos del dantų.....	25c.	ir 50c.
Gumbo lasai.....	50c.	Karpi naikintojas.....	10c.	ir 25c.

Speciališkia Tikrai Lietuviška Trejka A. Trejos Dėvynios 25c.

Taippat iš Lietuvos pagalditos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisistintimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais!

Kreipiantiesiems per laiskus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašdami arba atsiųskdami į Lietuvišką Aptieką.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekovius,
229 Bedford Avenue, Kampus North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

REKOMENDUOJAME MUSU NAUJĄ AUKSINI 23

AKMENU GELŽKELIO LAIKRODŽIŲ.

Auksiniai, pakuoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodžių tikrai už \$5.75 žėdą. Ties gražūs laikrodžiai puikiai išreikyti, dubeltai luktai, gerai laik rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi dabi laiką, moteriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20 metų. Tikrai gražūs laikrodžiai, negėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dzeigroelį, tai štai mūsų pasiulymas: Mēs nusisime šitą laikrodį kiekvienam C. O. B. už \$5.75 ir ekspreso. Kadus del peržiūrėjimo. Jei nepatinka, nemokėsite nie cento. Mēs riskuojame viską. Aukšinis grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

5.75

JUOZAS CEPANONIS

LIETUVIS AGENTAS.

Parduodu Laivakortes ir siunčiu Pinigus į Viasas Dalis Svieto greitai pigiai ir teisingai. Apsaugo visokius daiktus kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo uznudijama kraujo arbasypili, nubiegima sieklus, patrotitu styprbe, pučkus ir kitus išimėtims, negromulavima, patrotitu styprbe, pyvla, klapienu, inkstu ir pusles ligas, ruma-tina, gonorrhoea arba triperi, naujai ligatus lygas, strictura ir vssas vyrų lygys, gal buti išgydomas savo namuse privatiskai, slapta ir labai pygjai.

JUOZAS ČEPANONIS,

32 Slocum Street, Edwardsville, Pa.
Tel. Bell 9137-J.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del viru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo uznudijama kraujo arbasypili, nubiegima sieklus, patrotitu styprbe, pučkus ir kitus išimėtims, negromulavima, patrotitu styprbe, pyvla, klapienu, inkstu ir pusles ligas, ruma-tina, gonorrhoea arba triperi, naujai ligatus lygas, strictura ir vssas vyrų lygys, gal buti išgydomas savo namuse privatiskai, slapta ir labai pygjai.

DR. JOS. LISTER & CO. 1. 805 22 Fifth Avenue, Chicago.
Godotius Taisitai: Pagal Taisitais prižiadėjima, aš norėčiau jog Taisitais pristatintum man vysai dykai vėna jusu knyga del viru.

Adresas:..... Steitas:.....

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LIETUVIŠKŲ—LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA GYDUOLĖ: NUO STENŲ SKAUDĖJIMO, DEGI-MO KRUTINĖJE, GALVOS SKAUDĖJIMO, KATAROS, UZSIGALDYMO, NEURALGIJOS, NUO GERKLĖS SKAUDĖJIMO, ZMIJEČZNIK, GROBLEWSKI, LINIMENT, MESLUNGIO, SKAUSMO KRU-TINĖJE NUO PATRUKIMO, AZMA ARBA DUSULIO, STYVUMO, SPRANDO, SKAUDĖJIMO, SONUOSE, RANKŲ IR KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisėnėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagel-bėti ne daktarai ne ligoniniai, arba paslaptingomis ligoms, apra-kykit man savo neveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko pa-slaptybę kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijo, rašyk tel-sybę, o melai suteiksian rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reik-ia rašyti laiskus stačiai pas mane pridedant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Teipgi mēs reikalauja-me gery agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbi duodame knogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agentures. Kiekvienas lietuviškas stornikas teipgi privalėtų užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo stornose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami ga-lėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikautų išduoti pinigų dova-na kokioms nors apgavikams tose aplinkėse. Stornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbis ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias gės garantuojame. Rašykite po antraus:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

TIKRAS GYDYTOJAS Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphiaj.

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaiku. Atsišauksiemis iš toliau per laiskus suteikia daktarišką rodą dovana! Atėjus-ilems į ofisą ištiria geriausią ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokėstį. Jis tu-ri gerą medikališką praktiką, kaip tai: pa-balgės Medikališką Universitetą, buvo mlec-tavų daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir tu-rėjo praktišką mokslią didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Dar-bar gydo visokias ligas su gydofelėmis, du-rimu operaciją ir su elektra.

PASARGA:

Jeigu misliji gydytis per laisną, tai šaukis tiesiog pas mane, nes aš, būda-mas lietuvis, šprantu kalbą ir jusu rašymą. Kas iš to, jeigu atsišaukai per laisną pas kokią svetintaučią daktarą, juk jis jusu kalbos nesupras ir jusu laisgo neperskaitys. Teisybė, toksas daktaras atsisus jums kelintą butelį su farbuota žistu vandeniu, kuris jums nei blogo nei gero nepadarys, o užmokestį atims, kaip ir už tikras gyduoles. Užtai nemėtyk darnaus savo sunkiai už-procevojus pinigų. Aš nelaukau savo ofise nei tūmoelį nei raštinių ir ne aptiekortu. Jei kas atsišaukia laisną pas mane, tai aš pats perskaitau tą lai-šką, ištiria ligą ir jeigu reikalinga, tai tada pasiunčiu gyduoles.

Turiu šimtus padėkavonių. Kelias čionai taipinu:

Aš, Juozapas Svila, 1011 Carlton st., Philadelphia, Pa., dang daktaru at-lankiau, o nei vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagelba X-ray mane išgydė. Ištartin širdinga ačiū.

Petrus Salius, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris li-gai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skriapiavimą, skaudėjimą pasirdžiū ir krutinę. Kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignatą Stanką ir šita: jis išgydė mano moterį su pirmu pasiuntiniu gyduoliu. Dabar didžiulį širdin-gal ačiū už geras gyduoles. Dieve duod jam ligą anžiū, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti.

Iš Brooklyn, N. Y., 38 so. 2-nd st. Mane išgydė daktaras Stankus nuo li-gėrimo veldo, silkinimo plauku, greito supykimo ir išgėdžio. Jūs Didelienintė, Tos padėkavonės yra plėtos su pavėlijimu pačių pacientu.

Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.

1210 So. Broad st., Philadelphia, Pa.

Ofiso { Nuo 9 iki 11 dienų, nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 val. valandos { Nedėliomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.